

SRBI SO BAJE PO LJUTEM BOJU ZOPET ZAVZELI BELGRAD. ANGLEŠKI PODMORSKI ČOLN JE POTOPIL TURŠKO KRIŽARKO.

Glasom brzojavke iz Niša na Reuter-jev urad v Londonu so Srbi zopet zavzeli glavno mesto Belgrad, katero so pred nedavnim časom zasedle avstrijske čete. — Angleški podmorski čoln "B 11" se je približal turški bojni ladiji "Messudieh" zasidrani v Dardanelah in zavarovani z minami ter jo potopil. — Sedaj se je zopet izkazalo, kako velike vrednosti da so podmorski čolni. — Ob Yser-prekopu so se zopet uneli ostri boji. — Pri Lodzu se zopet vrši velika bitka. — Nemška križarka "Dresden" se nahaja v Punta Arenas.

Nemška poročila o zmagah.
Berlin, Nemčija, 14. decembra. Pariški časopis "Temps" pravi, da znašajo ruske izgube od začetka vojne pa dosedaj 1.500.000 mož. Med temi je pol milijona mrtvih. Avstrijsko vojno ministrstvo naznanja, da je posadka v Przemyslu vzpostavila par uspešnih izpadov.

Zmaga v Karpatih.
Amsterdam, Nizozemsko, 14. decembra. — Z Dunaja poročajo, da je izdalo vojno ministrstvo izjavo, ki se glasi: — V zapadni Galiciji se vedno zasledujemo Russe. Mesto Dukla je v naših rokah. Položaj pred Rejbrotom in Krakov je neizpremenjen.

Berlin, Nemčija, 14. decembra. Poročilo, ki ga je izdalo avstrijsko vojno ministrstvo, se glasi: 12. decembra je naše južno krilo pobilo rusko armado v Galiciji in jo poglajalo v beg. Sovražnika še sedaj zasledujemo. Novi Sandez smo zavzeli 12. decembra, razen tega se nahajajo tudi Gorlice, Zmigrod in Gribov v naših rokah. V ogrskem komitatu Zemplin ni nobenega Rusja več.

Nova bitka pri mestu Lodzu.
Berlin, Nemčija, 14. decembra. V bližini Lodza se bje že več dni silno vroča bitka med Rusi in zaveznicoma. To novico je sporočil neki dopisnik tujaknjemu časopisu "Zeitung am Mittag" s pripombo, da se bo odločilna bitka skorajgotovo bila na planjavah, ki leže ob reki Visli.

Rusko poročilo.
Petrograd, Rusija, 14. dec. — Ruski generalni štab je izdal sledeče poročilo: — V okolici Mlave smo zapodili Nemce v beg in jih še vedno zasledujemo. Na levem bregu reke Visle je položaj neizpremenjen. Med Ziechanovom in Mlavo so prodrli Rusi nemško bojno črto in premagali Nemce pri Jurominneti. Ta zmaga je za Russe velike važnosti.

Oslabli so one Nemce, ki so prodirali s severa proti Varšavi, nadalje so pa tudi vse nevarnosti, ki so pretile železniškim progam vzhodno od Varšave, odstranjene. Oni Rusi, ki se nahajajo na desnem bregu reke Visle, z lahkoto prekoračijo reko in napadejo Nemce pri Lodzu.

Rusi v defenzivi.
Berlin, Nemčija, 14. decembra. V Galiciji kakor tudi na Rusko-Poljskem se nahajata avstrijska in nemška armada v ofenzivi. V bitki pri Lodzu so izgubili Rusi 150.000 mož, to je skoraj šestina vsake vojskave, ki ga imajo na Rusko-Poljskem. Avstrijske čete so odbile dosedaj pri Krakovu vse ruske napade in bodo v tem delu stopile kmalo v ofenzivo. Avstrije so premagali Russe pri Limanovu.

Berlin, Nemčija, 14. decembra. Nemški veliki glavni stan naznanja: — V Vzhodni Prusiji in v južnem delu Rusko-Poljske se ni ničesar posebnega prigodilo. V severnem delu Rusko-Poljske so naše operacije normalno razvijale.

Srbske zmage.
Paris, Francija, 14. decembra. Francosko vojno ministrstvo poroča: — 10. 11. in 12. decembra so se začeli Avstriji na celi fronti umikati. Srbske prednje straže so prodrle do Bošnjaka in Zaslake. Avstrije pušajo za seboj topove, strojne puške in municijo. Odkar so stopili Srbi v ofenzivo, so zapodili Nemce v beg in jih še vedno zasledujemo. Novi Sandez smo zavzeli 12. decembra, razen tega se nahajajo tudi Gorlice, Zmigrod in Gribov v naših rokah. V ogrskem komitatu Zemplin ni nobenega Rusja več.

fenzivo, so zaplenili 24 topov, 44 strojnih pušk in vjeli kakih 28 tisoč vojakov.
Po dva dni trajajočih hudih bojih so zavzeli Črnogoreci trdnjavo Višegrad v Bosni in zapodili Avstrijce preko reke Drine.
London, Anglija, 14. dec. — Reuterjevi agenturi so sporočili iz Niša, da si avstrijski vojskovođe na vse načine prizadevajo ustaviti svojo umikajočo se armado kar se jim pa dosedaj še ni posrečilo. Srbi uspešno prodirajo proti Milanovu in Belgradu. Sovražnik se je tudi pri Obrenovu umaknil. Včeraj so vjeli Srbi sedem avstrijskih častnikov in 2000 mož.

Zavzetje Belgrada.
London, Anglija, 14. dec. — Pozno zvečer je dospela sem brzojavka, da so Srbi osvojili Belgrad in poglajali avstrijsko posadko preko Save. Poročilo je precej verjetno, ker se je nahajala v Belgradu le slaba avstrijska posadka, kateri niso mogle priti druge čete pravčasno na pomoč. Srbski vojski so po vroči bitki s treh strani prikorakali v glavno mesto Srbije.

Češki revolucionar ustreljen.
London, Anglija, 14. dec. — "Daily Mail" je dobil iz Kodanjske brzojavke, da so v Pragi ustrelili nekega Čeha, ki je bil obdolžen veleizdaje. Dopisoval si je z nekim češkim društvom v Chicagu in se v pismih zelo zavzemal, da bi postala Češka samostojno kraljestvo. Ime tega revolucionarja ni znano.

Separaten mir.
Lvov, Galicija, 14. decembra. N. Merunovic, član poljske stranke v državnem zboru, je priobčil članek, v katerem poziva vlado, da naj sklene ne glede na Nemčijo z Rusijo separaten mir. Obenem vabi tudi vse vplivne Poljake, da naj se mu pridružio in skupno delujejo za dobro in pravično stvar. Po njegovem mnenju bi se dal skleniti mir pod zelo ugodnimi pogoji in bi Avstrija skoraj gotovo ničesar ne izgubila.
Nemško časopisje se na Merunovicu zelo jezi. Pravi, da je izdajalec in zahteva, da naj se ga postavi pred sodišče, kjer bi se moral zaradi svojega prestopka zagovarjati.

Turki, Rusi in Angleži.
London, Anglija, 14. dec. — Angleška admiraliteta izjavlja: Podmorski čoln "B 11", katerega poveljuje Norman H. Holbrook, je v viharnem morju zavozil včeraj v Dardanele in torpediral turško bojno ladjo "Messudieh". Kljub temu, da so ga neprestano obstreljevali in da mu je sledilo več torpednih lovecev, se je vrnil nepoškodovan k angleškemu brodogradu. Pod vodo se je nahajal devet ur. "Messudieh" je bila že precej stara bojna ladija in je imela deset tisoč ton deplacemanta. Iz za zadnje balkanske vojne se je nahajala v Marmarskem morju.

Enver paša na fronti.
Atene, Grška, 14. dec. — Iz Carigrada naznanjajo, da je postal vrhovni poveljnik turške armade Enver paša in da je že odstopal v Kavkaz. Naslednik vojnega ministra je postal dosedaj notranji minister, Talaat bej.

Kristjani v nevarnosti.
London, Anglija, 14. dec. — Tujaknjemu listu "Times" so

sporočili iz Petrograda, da je koncentriranih v Erzerumu 300 tisoč turških vojakov. V mestu je tudi 20.000 kristjanov, katerim preti velika nevarnost. Zadnje dni je bilo aretiranih 300 Armencev, ki so simpatizirali z Rusi. Nekatere so brez vsake obravnave obesili.

Zmaga ruske armade.
Petrograd, Rusija, 14. dec. — Generalni štab ruske armade v Kavkazu naznanja: V petek so se vršili južno od Erzeruma pri Ameru in Tutaku vroči boji. Turke smo povsod premagali in jih zasledovali do reke Evfrat. V Bagdadu vlada popoln mir. Tam živim iznozemcem ne preti nikakoli nevarnost.

Protest proti Angliji.
Berlin, Nemčija, 14. decembra. Italija se zelo jezi na Angleže, ker ustavljajo njene ladje in preiščejo vso prtljago. Ravnanje države borze v Milanu je poslalo angleški vladi oster protest, ker je bilo zadnji čas konfisciranih enajst italijanskih ladij.

Z lahkoto odbiti naskoki.
Berlin, Nemčija, 14. decembra. V današnjem uradnem obvestilu nemškega armadnega vodstva se izjavlja, da je položaj na zapadnem bojišču skoro neizpremenjen. Poročilo se glasi: "Francoski so vzpizorili lahke naskoke na različnih točkah ob Maas in v Vogezi, katere smo pa z lahkoto odbili. Drugače pa ni poročati ničesar važnejšega z zapadnega vojnega pozorišča."
List "Zeitung am Mittag" pri naša poročilo iz Freiburga na Badenem glede obiska francoskih avijatikov nad mestom dne 13. decembra. Glasom tega poročila je padla ena bomba na neko hišo ter povzročila veliko škodo, dočim je padla druga v neki park ter ranila dve deklici.

Protizidovski list ustavljen.
Vojaške oblasti so prepovedale nadaljnjo izdajanje "Staatsbürger Zeitung" za časa vojne, ker se list ni pokoril povelju oblasti, naj opusti nadaljnjo srutenje židov.

Teški artilerijski spopadi.
Paris, Francija, 14. decembra. Glasom danes popoldne izdane oficijelne izjave se omejujejo boji na artilerijske spopade, ki se vrše na različnih točkah fronte in ki se baje končujejo ugodno za Francoze. V Argonih so Francozi z uporabo min nekoliko napredovali. Poročilo se glasi: "Med morjem in reko Oise se ni pripetilo ničesar važnejšega. Ob Aisne, severno od Souvir, so Nemci močno obstreljevali naše okope. Odgovarjali smo na ogenj ter razdejali nemške pozicije. Infanterijskih atak se ni vzpizorilo od nobene strani. Na artilerija je razdejala važne poljske okope Nemcev v okolici Ailles.
V Argonih, v gozdovih pri La Grurie, smo s pomočjo mine nekoliko napredovali. Nemci niso vzpizorili na tem mestu nikakega napada. Na višinah pri Maas se je vrnilo ostra kanonada. V Woivre distriktu so zasedle naše čete celo vrsto okopov v daljavi 500 jardov ter odbile dva ostra protinaskoka."

Boji ob Yser-prekopu.
Paris, Francija, 14. decembra. V poročilu francoskega generalnega štaba, ki je bilo izdano ob 10.30 zvečer, se glasi: "Ob Yser-

prekopu in zapadno od Hollebeke so bili francoski naskoki uspešni. Več ostrih protinaskokov Nemcev se je odbilo. Železniško postajo v Comerey, v departmentu Maas, so obstreljevale včeraj baterije, ki so stale v precejšnji razdalji. Povzročena škoda je malenkostna.
V Alzaciji so pričeli Nemci severozapadno od Cernay z ofenzivo, a se jih je vrglo nazaj. Z ostale fronte ni poročati ničesar novega."

Zaplenjenje nemškega imctja.
Prefekt departmeta Alpes Maritimes je danes sporočil, da se je sekvstriralo 50 nemških tvevk v Nici, Mentone, Monaco in Monte Carlu. Gre se pevočini za hotele, krznarske in vrtnarske tvevke.

Angleška vojna stranka.
London, Anglija, 14. dec. — Na nekem zborovanju konservativnih voditeljev strank je predelal danes Andrew Bonar Law, vodja konservativcev v poslanski zbornici, pismo, katero sta on in lord Lansdowne poslala ministrskemu predsedniku Asquithu dva dni pred napovedjo vojne in dan pred znanim govorom ministra Grey-a v poslanski zbornici. Pismo, datirano z dnem 2. avg. se glasi: "Lord Lansdowne in jaz smatramo za najino dolžnost sporočiti vam, da je najino in mnene naših kolegov, da bi bilo za čast in varnost Anglije usodepolno, ako bi se v sedanjem času ne prišlo Franciji in Rusiji na pomoč. Vlado hočemo podpirati v vsakem ukrepu, katerega bo storila v tem oziru."
Tekom svojega govora je izjavil Law, da ne more Anglija v tem boju pridobiti ničesar drugega kot mir po vojni ter mir in varnost za bodočnost.

Zeppelin nad Calais.
London, Anglija, 14. dec. — Neko poročilo iz Calais pravi, da so zavezniki v Newport streljali na neki zrakoplov Zeppelin-sistena, ki je plul v smeri proti Dunkirk. Zrakoplov se je moral obrniti ter se domneva, da je bil zalet od krogelj.

Prepovedan izvoz kemikalij.
London, Anglija, 14. dec. — Oficijelno se je danes objavilo, da je prepovedan izvoz anilina, anilin-soli, pikrin-kislina in vseh njenih sestavin.

Izgube Angležev na častnikih.
London, Anglija, 14. dec. — Oficijelni seznam izgub za teden, ki se konča s 30. novembrom, ugotavlja, da je bilo v tem tednu ubitih 79 angleških častnikov. Ranjenih jih je bilo 141 in 33 se jih označuje kot pogrešane. Od pričetka vojne pa do danes je bilo stavljenih izven boja 3466 angleških častnikov.

Flushing, Holandsko, 14. dec.
Dva angleška zrakoplovca, ki sta vrgla v belgijsko ozemlje pet bomb, sta pristala v Bresken, Holandska, ter se ju je interniralo.

Križarka "Dresden" poškodovana.
Santiago, Chile, 14. decembra. Uradno se je danes tukaj razglasilo, da se je nemška križarka "Dresden" zasidrila v Punta Arenas ter da je poškodovana. Bojni ladiji se bo dovolilo izvršiti potrebne poplave, nakar bo morala zapustiti pristanišče ali se pa pustiti internirati.

Protest Združenih držav.
Washington, D. C., 14. dec. — Državni departament je dostavil v soboto poslaniku Page v Londonu oster protest vlade Združenih držav proti postopanju angleške vlade, ki noče spustiti ameriške jadralnice "Aryan" z volno na krovu iz Sidney. Avstralija, v Združene države. Postopanje angleške vlade se smatra za kršenje trgovinske pogodbe med Veliko Britanijo in Združenimi državami. Jadralnica je bila zgrajena v Maine, ima ameriško posadko ter je last Eugene W. Carver v Bostonu. Volno je vzela na krov predno je angleška vlada prepovedala izvoz volne.

Položaj v Naco.
Naco, Ariz., 14. dec. — Ona dva oddelka devetega kavalerijskega polka, ki sta ostala v Douglas, sta dospela danes sem. Popoldne je padlo preko mehiške meje v mesto več strelav, v neposredni bližini mesta je pa eksplozional mehiški šrapnel.

Washington, D. C., 14. dec.
Čeravno je državni departament pozval provizoričnega predsednika Gutierrez, da naj prenehajo njihovi vojski streljati na ameriško stran, se v tej zadevi ni še nič izpremenilo. Mehikanci še ravno tako streljajo preko meje kot prej. Predsednik Wilson bo mogoče še en dan počakal, potem bo pa celo zadevo pojasnil v kabineti seji. Brigadni general Bliss, ki poveljuje ameriški posadki pri Naco, Ariz., ni dobil dosedaj še nobenega natančnega navodila.
Poveljnik križarke "Denver" je obvestil admiral Howarda, vrhovnega poveljnika ameriškega brodogradu na zapadni obali Mehike, da je zavzelo pod poveljstvom generala Iturbida 1200 Carranzovih vojakov mesto Lapaz v Spodnji Californiji, Mehika, in da vlada sedaj tam popoln mir.

Pet smrtnih obsodb.
Washington, D. C., 14. dec. — Ameriški konzul Silliman je sporočil, da je bilo včeraj v Mexico City obsojenih pet častnikov na smrt in ustreljenih. Med njimi se je nahajal tudi general Fuentes, star Huertov pristaja, katerega sin je poročen s Huertovo hčerjo. Silliman ni v poročilu nič omenil, zakaj so bili ustreljeni. Državni tajnik je naročil konzulu, da naj se pri vseh prilikah zavzame za politične kaznjence v glavnem mestu Mehike.

Zmaga Maytorenovih čet.
Douglas, Ariz., 14. dec. — Iz zadnjih poročil je razvidno, da so včeraj napadli pri Chihuiti Maytorenovi vojski.

Dospela je
VELIKA PRATIKA
za leto 1915.

V tej Pratikji so tiskani tudi: Zakoniti prazniki v Zdr. državah. — Spomenski dnevi. — Poštne pristojbine. — Volina pravica. — Kako pridobiti homestead. — O potnih listih. — Predsedniki Zdr. držav. — Kako so nastala imena severo-ameriških držav. — Naselniške določbe. — Dan dela. — Labor Day. — Pratika velja s poštnino vred 12 centov. — Razprodajalci jo dobe 100 komadov za \$8.

Slovenic Publishing Co., 22 Cortlandt St., New York City.

torenovi vojski 250 mož Carranzove kavalerije in jih popolnoma potokli. Konjenikom je poveljeval major Miguel Sameniño. Sameniño je zadet v prsi; rana je tako nevarna, da ji bo skorajgotovo podlegel. Hillovi vojski so zapustili v soboto Aguo Prieto z namenom, da bi napadli Maytorenove čete, ki so se nahajale 40 milj južno od Fronteras. Vojaki so naleteli na tako hud odpor, da so se morali slednjič umakniti.

Zahteva guvernerja Goethalsa.
Washington, D. C., 14. dec. — Državni vojni in mornariški tajnik so se posvetovali danes glede prošnje guvernerja Goethalsa, naj se odpelje v Panamo bojne ladje v varstvo ameriške nevarnosti.

Kot ponavadi, se je izkazalo tudi sedaj, da ni vedel Bryan ničesar o celi zadevi. Mornariški tajnik Daniels pa je mnenja, da se ne sme odtegniti bojnih ladij z drugih mest ter jih staviti v službo pri Panamskem prekopu. Vojni tajnik Garrison je izjavil, da ni še zavzel določnega stališča v tej zadevi in raditega je več kot dvomljivo, da bo dobil Goethals zahtevane bojne ladje.

Amerika pred vojno leta 1913?

Washington, D. C., 14. dec. — Kongresnik Hobson je danes pred mornariškim odsekom trdil, da so bile Združene države maja meseca preteklega leta pripravljene na vojno z Japonsko. Tajnika Danielsa je pozval, naj to zanika, ako ni resnično, a Daniels je rajše molčal.

Kapitan Winterhalter je očital Hobsonu, da vidi strahove, nasar je Hobson odvrnil: "Jaz ne vidim nikakih strahov. V maju leta 1913 in par tednov pozneje so stali naši topničarji na Corregidor otoku noč in dan pri topovih in pristaniščih se bilo posejano z minami. Vse se je spravilo stran in tudi vlada je bila pripravljena na odhod." Nato se je obrnil proti tajniku Danielsu ter izjavil: "Mornariški tajnik je tukaj. Ako je to, kar sem rekel, neresnično, naj pove." Daniels je pogledal kongresnika, a ni črnil nič besedice.

V času, katerega je omenil Hobson, so se vršila z Japonsko pogajanja glede californijske zakonodaje.

Boj proti živinski kugi.

Washington, D. C., 14. dec. — Senat je dovolil svoto \$1.000.000 za boj proti živinski kugi na parklji in goben.

Malenkostno priseljevanje.

Washington, D. C., 14. dec. — Današnji buletin naselniškega urada kaže, da se je v oktobru izkralo v pristaniščih Združenih držav 30.416 oseb proti 134.140 v oktobru preteklega leta. V štirih mesecih fiskalnega leta se je izkralo 157.642 oseb proti 534.811 v preteklem letu.

Naznanilo glede knjig.

Vred vojne zelo trpi pomorska vojska za tovar in za to ne vemo kedar dosepejo sem "Mohorjeve knjige".
Kakor hitro bomo obveščeni, da se nahajajo na kakem parniku, bomo to naznanili. Zato nas sedaj s likom ne moremo ustrediti s temi knjigami.

Slovenic Publishing Co., 22 Cortlandt St., New York City.

Parnik je nasedel.
Nerfolk, Va., 14. decembra. — Vsled močnega viharja je nasedel danes angleški parnik "Isle of Jona" dve milj južno od Hatteras zaliva. Posadko 29 mož so prevzeli možje rešilne postaje v motorskih čolnih na suho. "Isle of Jona" je dospel dne 29. novembra v Havano.

Kapitani pri predsedniku.
Washington, D. C., 14. dec. — Proti pripuščanju inozemskih kapitanov in častnikov na trgovske ladje, ki so se pustile sprejeti v ameriški register, je protestirala danes American Association of Masters, Mates and Pilots. Komitej te družbe je izročil predsedniku Wilsonu tozadevni protest.

Posebni praznik za newyorške mestne delavce.
Zupan Mitchel je dovolil za vse njemu podrejene departmente poseben praznik v soboto, dne 26. decembra.

Nobenega poročila o parniku "Florida".
Francoski parnik "Florida" bi bil moral pred 22 dnevi dospeti v New York iz Bordeaux, a ni prišlo dosedaj o njem nikakega poročila.

Slovenska vest.

V Newarku, N. J., je umrla 59-letna Marija Kosir, doma z Vrhnike na Kranjskem. V Ameriki je prebivala nad dvajset let. Bolehala je tri mesece na vodenici. Pogreb je bil včeraj zjutraj. Tukaj zapuška moža in sina, hčerka Ivanka poročena Ogulin se pa nahaja v Semiču na Kranjskem. Pokopnien bo gotovo ostala vsem, ki so jo poznali, v dobrem spominu. Sorodnikom izrekamo naše sožalje.

Sneg.
Pittsburgh, Pa., 13. dec. — V Graftonu, W. Va., je padlo 12 palcev snega. Vsled velikih zametov se železniški promet po West Virginiji zelo neredno vrši.

Denarje v staro domovino.

Promet z Avstrijo se je toliko zboljšal, da zopet pošiljamo denar v staro domovino. V slučaju, da bi se razmere pozneje na kak način predrugačile, in bi se denar ne mogel izplačati določenim osebam, bomo istega vrnila pošilja teljem.

V sedanjem položaju pa ni msliti, da bi denar dospel v roke naslovljenca tako hitro, kakor preje v normalnem času, ker vsakdo ve, da sedaj potrebujejo pisma v Evropo, ali iz Evrope sem 22 de 25 dni in v približno tem času bode denar v stari domovini tudi izplačan. Zato svetujemo rojakom, da začasno pošiljajo le za nujne potrebe in za enkrat ne več kakor 500 K.

U n e s :

K	\$	K	\$
5....	1.10	100....	20.00
10....	2.10	110....	22.00
15....	3.10	120....	24.00
20....	4.10	130....	26.00
25....	5.10	140....	28.00
30....	6.10	150....	30.00
35....	7.10	160....	32.00
40....	8.10	170....	34.00
45....	9.10	180....	36.00
50....	10.00	190....	38.00
55....	11.00	200....	40.00
60....	12.00	250....	50.00
65....	13.00	300....	60.00
70....	14.00	350....	70.00
75....	15.00	400....	80.00
80....	16.00	450....	90.00
85....	17.00	500....	100.00
90....	18.00		

TVRDKA FRANK SAKSEN
22 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)**FRANK SAKSER, President.**
LOUIS BENEDIK, Treasurer. Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
" pol leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York 2.00
" Evropo za vse leto 4.50
" " pol leta 2.50
" " četrt leta ..... 1.70**"GLAS NARODA"** izhaja vsak dan
izvzemši nedeljo in praznike.**"GLAS NARODA"**
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$2.00.Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
priobčujejo.Denar naj se blagoviti pošiljati po —
Money Order.Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznani, da hitreje
najdemo naslovnika.Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:**"GLAS NARODA"**
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.**"Business" in patrijoti-
zem.**Boj, katerega je započela v se-
danjem času republikanska stranka
v interesu ameriškega oboro-
ževalnega trasta, ima poleg že ob-
ravnavane še drugo plat, katero
je treba nekoliko osvetliti.Zagovorniki močnejšega oboro-
ževanja na morju in na suhem za-
trjujejo, kakor znano, da nimajo
Združene države skoro nikake
vojne mornarice. Tako je izjavil
glavni kričar, famozni kongres-
nik Gardner iz Massachusetts, na
banketu "Economic Cluba" pred
enim tednom, da tvori ameriško
vojno mornarico "dvanaest su-
per-dreadnoughtov, deset pribli-
žno dobrih bojnih ladij, osem pribli-
žno vrednih relikvij in štiri
plavalce mase starega železa".Ljudje, ki imajo govoriti pri
mornarici, zanikujejo sicer pravi-
lost te trditve. Nekaj česar
pa ne morejo zanikati, je dejstvo,
da odgovarja število aktivnih
bojnih ladij onemu, katero je na-
vedel Gardner. To je zelo čudno
vzporo velikanskim svot, katere
je dovolilo in izdalo za ameriške
bojne ladje. V desetih letih re-
publikanske administracije Roo-
sevelta in Tafta se je izdalo v
mornariške svrhe \$1,200,000,000,
torej več kot v katerikoli drugi
deželi izven Amerike.A tudi demokratična admini-
stracija Wilsona se je izkazala
napram mornarici več kot rado-
darno. Leta 1914 se je stavilo v
proračun za vzdrževanje in pove-
čanje ameriške vojne mornarice
svoto \$140,000,000, dočim je iz-
dala Nemčija v ta namen l. 1913
le \$115,000,000 in to kljub veli-
kanskemu oboroževanju. Francija
in Italija nista dovolili leta 1913
skupaj toliko za njih mornarico
kot pa Združene države, kojih
mornariški proračun znaša tri pe-
tine angleškega.V pojasnilo tega sta možni le
dve alternativni: ali je Gardner
nesramno lagal, ali se je na ne-
sramno opeharilo in izkoristilo
zvezno vlado. Vojna mornarica je
ali veliko močnejša kot je nave-
del senator Lodge-a, ali so
pa stekli nešteti milijoni v žepu
veletatov in grafterjev v velikem
obsegu.Mornariška uprava ni dosedaj
še poskusila zavrniti trditve
Gardnerja, vsaj glede tega ne,
kako je število in kaka moč bo-
jnih ladij. Vselej tega se lahko do-
mneva, da se je razkrilo korup-
cijsko gnezdo naravnost nevrjet-
nih dimenzij.Za sedaj je gotovo le to, da ne
sede ti veletatovi na nizkih me-
stih in da prav gotovo ne pripa-
dajo onim revnim in bednim ta-
tičjem, katere se obeha radi njih
zločinov.Ameriški delavci lahko plača-
saj ima za to dosti denarja...ZA VREBINO OGLASOV NI
ODGOVORNO NE UPRAVNI-
STVO NE UREDNIŠTVO.**Dopisi.****Brooklyn, N. Y.** — Rafaelova
družba priredi na Silvestrov ve-
čer, t. j. 31. decembra t. l. v dvo-
rni Sveti Družine, 21 Nassau
Ave., Corner 15th St., Brooklyn,
poleg cerkve Svete Družine, gle-
dalniško predstavo "Hudobni duh
Lumpacij Vagabund, ali zanikrna
trojica" in zatem pristo zabavo
s plesom. Igra je jako duhovita
burka v treh dejanjih s šalivimi
samospeli ali kupleti, in kdor se
hoče iz srca nasmejati zadnji več-
er letošnjega leta, naj jo pride
pogledati! Ker je čisti dobiček
značene prireditve namenjen Ra-
faelovi družbi, ki sicer natihiem,
a izdatno podpira brezposelne ter
gre na roko novim naseljencem iz
stare domovine, se naj je udeležijo
vsi Slovenci iz Greater New Yorka.
Natančnejši vsopred označene
veselice se priobči pravočasno v
slovenskih časopisih. — Rafaelo-
va družba.**Pittsburgh, Pa.** — Tudi jaz moram
ponavljati žalostno pesem, ki se
razlega po celi Ameriki. Tudi v
Pittsburghu, središču jeklarske
in železninarske obrti, so delavske
razmere zelo neugodne. V to-
varnah se dela ponavadi po tri do
štiri dni na teden. Policijske
stražnice so vsak večer prenapol-
njene z reveži, ki nimajo kam po-
ložiti glave. Res pretresljiva slika
za deželo, kjer se eedi med in
mleko za Carnegieja, Rockefellerja
in druge. Upati je, da bodo de-
lavei sprevideali, da imajo silno
moč v rokah. Tudi v okolici, ka-
mor me večkrat dovede pot, so
ravnno take razmere, mogoče še
slabše. Skoraj vsi premogorovi
počivajo. Ko me ljudje vprašajo,
kako je drugod, jim moram žali-
bog vedno odgovoriti: — Ravno-
tako kot pri vas. Edina izpre-
memba tih žalostnih časih je,
če kak bolj "podprt" rojak po-
vabi k sebi svoje znanee in jih po-
streže s kozarcem dobrega vina.
Sedaj je najlepša prilika, da se
ljudje iz knjig in časopisov pod-
učijo, kakšen je delavski položaj,
kakšen bi moral biti in kak bi
lahko bil, če bi bili delavci složni.
Vse znanee in prijatelje, ki so mi
šli sedaj tako ljubezljivo na roko,
priskreno pozdravljam in jim
želim veselo božične praznike. —
Ignacij Magister, zastopnik Glas
Naroda.**Lost Creek, W. Va.** — Z ozirom
na moj dopis, kateri je bil pribo-
čen 7. decembra, moram nekaj
pripomniti. Pisal sem, da se v tej
naselbini delo dobi, kar pa ni po-
polnoma pravilno. Res so se bile
prej dobre delavske razmere, se-
daj pa dela ni več mogoče dobiti.
Ker ne morem vsakemu posamez-
nemu odgovoriti, obveščam tem
potom rojake, da naj ne prihaja-
jo sem. Samo v enem dnevu sem
dobil že dvajset pism, v katerih
so me vpraševali rojaki za svet in
podrobnosti. Toraj zaenkrat še ni
nič, če bo kaj boljše, bom pa je
sporočil. Pozdrav vsem rojakom
širok Amerike! — A. Križman-
čič.**Ely, Minn.** — Društvo sv. Cirila
in Metoda št. 1 J. S. K. J. je imelo
volitev novega odbora. Iz-
voljeni so: Stefan Banovec, pred-
sednik; Matevž Zgonec, podpred-
sednik; Josip J. Pešl, tajnik;
Josip Prešern, zapisnikar; Josip
Zobec, blagajnik; Fran Koščak,
zastopnik; Marko Kočvar, Maks
Levstik in Fran Prebil, nadzorniki;
Fran Zaverl, redar; Fr. Gru-
den in J. Fugina, zastavonoše.
Prihodnja mesečna seja se vrši
dne 27. decembra. Člani se opo-
zarjajo, da se je udeležijo v pol-
nem številu, ker je več važnih za-
dev na programu. — Delavske
razmere so vedno slabše, vedno
več delavcev odstavljajo. Tukaj-
šnji višji poslovodja, ali kakor ga
nazivljajo "Grajščak", se nič ne
ozira na one delavce, ki imajo
družine. To še njega bolj veseli,
če triptjo družine pomanjkanje.
S tem se hoče maščevati, ker ni
bil letos izvoljen za župana. Več
samskih delavcev je že začeli po
raznih kampah zunaj mesta "pe-
lariti", da se tako ceneje prežive
čez zimo. Pozdrav čitateljem Glas
Naroda! — Eden od "Štapar-
jev".**Dietz, Wyo.** — Da ne bodo ro-
jaki mislili, da je naša naselbina
izginila s površja zemlje, sem
sklenil napisati par vstic. Tukaj
je le malo Slovencev, namreč tri
družine in par pečlarjev; ostali so
Poljaki in Nemci. Delavske raz-
mere so bolj slabe. Obratujeta sa-
mo dva premogorova, in sicer št. 4
in 7. V enem se dela vsak dan,
v drugem pa le dva štita na te-
den. Sem ne svetujemo zaenkrat
nikomur hoditi. Če se bodo delavske
razmere kaj spremenile, bomže sporočil. Pozdrav! — Frank
Ložekar.**Thompson Falls, Mont.** — Sko-
raj v vseh dopisih se pritožujejo
čitatelji čez slabe delavske raz-
mere. Tukaj je pa ravno nasprotno.
Dela se podnevi in ponoči in
še celo v nedeljo. Sedaj je zapo-
slenih kakih 600 delavcev in koli-
krom sem jaz videl, vzamejo vsa-
kega v delo. Semtertja se mora
pet ali šest dni čakati, predno je
človek sprejet, pa to nič ne de.
Najmanjša plača za deveturno
delo je dva in pol dolarja. Tukaj
sta samo dve slovenski družini in
dva samea. Ljudje delajo nasip
za Montana Power Company. Po-
zdrav! — Filip Nele.**Milko Vogrin.**

Novela. — Spisal dr. Stojan.

(Nadaljevanje.)

Bosanski vstaši so bili v marsi-
čem jako prebrisane glave. Spo-
znali, da se ne morejo boriti z
glavnim oddelkom, pustili so av-
strijsko vojsko naprej. Sami pa
so se umaknili v stranske doline
in gore, čakajoči tu boljše pri-
ločnosti k novemu boju. A av-
strijska glavna armada pa je že
po več bitkah in praskah menila,
da ni nikjer več nobenega vstaše.
Za sedaj, kakor znano, dne 19.
avgusta 1878 sree bosansko, me-
sto Sarajeva.V tem času pa, ko se je glavna
vojska proti sarajevskemu gradu
pomikala, jele so se že zbirati o-
koli mesta Doboja vstaše čete v
obcestnih šumih in brlogih. Te-
daj pa je bila cesta nevarna in
prevažanje bolnikov v Brod se je
moralo odložiti.Vstaši so namenjavili mesto Do-
boj zasedati in polastiti se ceste,
pretrgati zvezo avstrijske arma-
de z Avstrijo. Velika nevarnost
je pretila tedaj od te strani. Zato
pa je bila avstrijskih poveljnikov
prevažanje bolnikov v Brod se je
moralo odložiti.Vstaši so namenjavili mesto Do-
boj zasedati in polastiti se ceste,
pretrgati zvezo avstrijske arma-
de z Avstrijo. Velika nevarnost
je pretila tedaj od te strani. Zato
pa je bila avstrijskih poveljnikov
prevažanje bolnikov v Brod se je
moralo odložiti.Vselej tega povelja se je med
drugimi tudi četna divizija, ob-
stoječa iz sedme in osme brigade,
pripravila na vojno. Pri sedmi
brigadi pa je bil S. pešpolk, po
imenu "Baron Abele", in v tem
je služil, kakor vemo, tudi naš
rojak, rezervni častnik Milko Vo-
grin.Mnogo mladih moči iz vseh
krajev avstrijskega cesarstva se
je zdaj poklicalo znova pod oro-
žje. Med njimi je doletelo to po-
povelje tudi Vogrina. Njegova le-
vica je že bila zdaj skoro celo o-
zdravela in on ni smel upati več,
da bi se mogel zavoljo nje od-
tegniti vojaški službi. Zatorej se
ni obotavljal, temveč on se takoj
napoti k svojememu polku, ko mu je
došel dotični poziv.Tudi mene (pisatelja te novele)
je bila zadela enaka usoda z Vo-
grinom. Tudi jaz sem moral k 8.
pešpolku. Ne morem zamolčati,
da me je bila ta novica hudo pre-
tresa. Slišal sem namreč več, kot
je bilo treba, govoriti o straš-
nih mukah, katere so morali pre-
našati v Bosni avstrijski vojniki.
Čital sem po časnikih o krvelo-
nosti bosanskih vstašev, kako re-
žejo nosove živim vjetnikom ter
jim trgajo roke in noge. Ni torej
čudo, da sem se zbal iti v Bosno.
Zlasti pa mi je bilo hudo pri sre-
du, da sem moral k ogrskemu polku,
kjer nisem žive duše poznal. Za-
torej mi je sree kar radosti plalo,
ko sem, vozeč se na Ogrsko, na-
šel Milka Vogrina na maribor-
skem kolodvoru, kamor se je bil
baš pripeljal s Koroskega.Na Dunaju sem že poznal na-
šega rojaka ter ga zdaj presrečno
pozdravil kot svojega tovariša. A
takoj sem opazil, da je Vogrin ce-
lo izpremenjen. Izgubil je bil ono
živahnost in veselje, katero sem
občudoval še pred kratkim na
njem. Postal je bil blede in suh,
da sem ga jedva na prvi pogled
spoznal. Videlo se je, da je moral
biti hudo bolan, ali pa da ga mu-
či notranje dušne bolesti. Govo-
ril je le malo z menoj. Bil je ved-
no tih in zamišljen.A kadar sem napeljal govorico
na njegovo mater in rojstni kraj,
tedaj pa je globoko vzdihnil ter
si potegnil z roko po čelu, kakor
da bi si hotel iz glave izbrisatižale spomine. Iz tega pa sem spo-
znal, da ga nekaj v sru težijo. Ali
vprašati ga, kaj mu je, tega si ni-
sem upal. Najbolj pa mi je po-
udarjal, kako težko se je ločil od
svoje matere in kako žaluje ona
po njem, edinem svojem sinu. Na-
znanil mi je tudi, da je bil nekaj
časa bolan pri njej doma, ali kaj
mu je bilo, tega ni povedal. Trdil
je sicer, da še ni celo zdrav, ali
pridejal je vselej, da noče v svoji
bolehnosti iskati vzroka, da bi se
odtegnil vojaški službi.Tako mi je bil moj prijatelj
neka uganjka in skrb me je bila
zanj. Zatorej sem opozoval vse
njegovo početje in dobro tehtal
njegove besede. Vselej tega pa
sem bil tudi poskrbel, da sem pri-
šel z njim vred k eni in isti kom-
paniji. In tako sem spremljal svo-
jega rojaka povsod ter bil njegov
drug in tovariš v vojni.Četna divizija je prekorajčila
dne 2. in 3. septembra Savo pri
Brodu. V sledečih dveh dneh pa
je že došel naš polk do mesta Do-
boja grofu Szaparyju na pomoč.
Vstaši so namreč ondi njegove
trume hudo nadlegovali.Prihod naše divizije je bil od-
ločilen. Z novimi in čilimi močmi
smo napadli nasprotnika. Hud
boj se je vnel, in šele z n. r. r. r.
vred so jo potegnili uporniki v
svoje brloge. A še drugi dan
so nas nadlegovali vstaši, ali na-
posled so se morali vendar umak-
niti. Celu varni pa se nismo bili
pred njimi. Po hostah in šumih
bližnjih gor se je skrivala še
marsikatera četa. Podnevu so po-
čivali, a ko se je storila noč, pa
so se približali, večji skrivnih
pov, našim stražam ter jeli stre-
ljati nanje. Ali večje nevarnosti
ni bilo sedaj več pričakovati.Ko smo tedaj v dveh dneh bili
iztrebili čisto in otihi mestec Do-
boj, zavladala je velika navduše-
nost v naši trupi. Naše vrste so
bile sicer redke — pogrešali smo
čez 400 vojakov mrtvih in ranje-
nih — ali vstaše čete so bile ve-
činoma pobite in razpršene.Vogrin in jaz sva bila v teh bo-
jih kaj srečna. Svigale so sicer
krogle nad nama, a zadela ni k
sreči nobena. Osobito čudno se mi
je pa zdelo, da ni bil ranjen Vo-
grin. Zakaj on se je kakor naišče
izpostavil turškemu ognju. Na-
vduševal je v prvih vrstah svoje
vojake, naj mu sledijo, bojujoč se
sam pogumno in hrabro. Vogrin
se ni bal smrti, on ni mislil na
svojo ubogo mater doma, temveč
on je iskal — smrti na krvavem
bojišču.Ljutemu boju dne 6. septembra
je sledila temna noč. Ogronski
oblaki so se proti večeru nakopi-
čili na nebu. Pričakovali smo hu-
do, deževno noč pod prostino ne-
beškim obokom. Prenočevali pa
smo ob reki Bosni na isti planjavi
pred mestom Dobojem, kjer se je
bil v jeseni malo da ne pred dve-
ma sto leti (1697) utaboril Evgen
Savoyški, ko je vodil cesarske čete
proti mestu Sarajevu.Mesto Doboj je brojilo, predno
je tja došla avstrijska armada,
okoli 1500 mohamedanskih prebi-
valcev. Sedaj pa je bilo zapuščeno.
Skoro vsi mohamedanci so
ostavili mesto vsled zadnjih bojev
in naših zmag. Od nas pa je bila
v njem le majhna posadka in ta
je stražila hrano in živč. A ču-
vati je morala tudi bolnišnico.Velika hiša kraj mesta na se-
verni strani je bila pripravljena
za bolnišnico. Tu so bivali i ra-
njenci od prejšnjih bojev, med
njimi tudi nadporočnik baron
Robert Benda. Mnogo strahu so
zadnje dni ondi prestali naši bol-
niki. Ta strah je sicer zdaj minil,
ali celo varni se vendar niso bili,
vsaj ponoči ne, pred vstaši. Zato-
rej so se že straže pri bolnišnici
vedno pomnoževale, zlasti pa se
je bilo to na večer po zadnjem
boju zgodilo.Ravno to noč pa sva prišla Vo-
grin in jaz s svojima oddelkoma
na stražo k bolnišnici. Videlo se
je, da boje to žalosten večer in
tužna noč. Kmalu ko se zmrčilo,
je jelo deževati. Temno je bilo
kakor v rogu. Nama se je zdelo,
kakor da bi se bila z vstaši zedi-
nila noč v naše pogubljenje.Zapaljši velik ogenj pod mi-
lim nebom, grejeva se ob njem.
Tu sva si pripovedovala o pretek-
lih časih, tu govorila o svoji do-
movini, prijateljih in znanjih.
Vogrin je bil sprva jako otožen
in malobeseden. Šele ko sva se s
čajem in z žganjem okrepčala, ja-
me tudi on prihajati bolj vesel in
živahen."Glej, prijatelj!" izpregovoril
Vogrin. "Danes smo imeli hud
dan. Bili smo se krepko. Marsi-
kdo je izdihnil svojo dušo. Po
mnogem pa bodo žalovali mati in
oče, žena in otroci. Marsikateribode tudi objokavala nežna dekl-
ca, ali celo nesrečna nevesta...
Tudi jaz sem mislil, da ne pridem
več živ iz boja — a našel nisem,
česar sem iskal!"Izgovorivši pa se zamislil globo-
ko ter zre nepremično v plapolajo-
či ogenj."Kaj pa si iskal, dragi Vo-
grin?" vprašal je milim glasom
nato svojega tovariša. "Ako se
ne motim, izpostavil si se na la-
šše danes smrti. Le božji previd-
nosti se imaš zahvaliti, da te ne
objokujem zdaj mrtvega.""Boljša je smrt, ljubi moj, kot
takšno življenje, kakoršno je mo-
je!"Govoreč pa si nasloni glavo v
dlani in vzdihne globoko.Okoli naja pa zavladala potem
smutna tišina. Le ogenj je praske-
l in tam pa tam se straža ogla-
šala straži, a pohleven dež je ro-
sil utrjeno zemljo. Dolgo sem
gledal svojega prijatelja, ko je
zrl tako čudno zamišljen v sviga-
joči plamen, a naposled ga pri-
mem za roko, rekoč mu:"Dragi moj Milko! Ze davno
sem spoznal, da te teži nekaj na
sru. Ali nisem te hotel vprašati
po tem. Nocoj pa si začel sam to-
žiti o svojem življenju. Zato si
usojam prositi te, moj ljubi prija-
telj, da mi poveš, zakaj si vedno
tako tihi in otožen, zamišljen in
sam s seboj nezadovoljen?"Po dolgem obotavljanju mi ja-
me vendar razkrižati svoje sree.
Pravil mi je, kaj je vse skusil
zadnje mesece, poudarjajoč, kol-
ko mora trpeti zaradi svoje lju-
bezni do Olge in domovine. Govo-
ril pa je o svojem vzoru tako než-
no in s toliko udanostjo, da so se
sage njegove besede v globino mo-
je duše. Nikdar nisem mislil, da
čuti Vogrinovo sree tako globoko
in da prenaša on s toliko mirnost-
jo in zatajujoč samega sebe svoje
gorje.A stresel sem se, ko mi jame
Vogrin govoriti o svojem sovra-
zniku, baronu Bendi. Oči so mu
žarele kakor ogenj, ki je plapolal
pred menoj. Njegove pesti so se
krčile, kakor da bi videl v meni
svoje tekmece. Strah se me po-
loti in bal sem se že, da mašeuje
Vogrin v svoji razburjenosti in
sveti jezi celo na meni, svojem
prijatelju, nemilo svojo usodo.
Spoznal sem iz strastnega vede-
nja, kakšno gorje se čaka njego-
vega nasprotnika, ako mu kdaj
pride v maščevalne pesti.Vogrin je izpraznil svojo dušo
in sree. Zavedal mi je vse, kar ga
je težilo. Stoprav zdaj se je util
olajšanega. Z nikomur se ni do-
danes govoril o svoji nesreči in
nemili usodi. Nikomur ni hotel
potožiti o svojih notranjih bojih.
Iskal je smrti. Šele potem, ko je
ni našel, razkril je meni svojo
ljubezen do Olge, neveste baro-
novne, ter mi razodel neizbrisljivi
črt do Olgeinega ženina, svojega
smrtnega sovražnika.Čudna pa je usoda človeka, ka-
terege preganja pošast maščeval-
ne boginje. Kako blizu je že bila
ona sedaj pritrla Roberta — do
maščevalnih rok Vogrinovih! Ali
nobenem njiu ne čuti, niti ne slu-
ti, da ju loči le kratek pot, a tem-
na noč!V takih pogovorih mi je čas li-
tro tek. Saj sem bil ves zav-
zel nad Vogrinovo usodo. Zato-
rej pa tudi nisem občutil, da je
jelo medtem močnejše deževati.
Šele ko jamejo stražni ognji uga-
šati, spoznam, da hudo lise. Okoli
naja pa je že bilo vse potihnilo
in naposled še tudi midva umolk-
neva. Nato se močno zavijava v
svoja plašča ter sediva molče, ra-
dovedno pričakujoč, kaj nama
poročajo nočne straže.Bilo je polnoči. Straže nama na-
znanjajo, da je vse okoli mirno in
brez nevarnosti. A kmalu po pol-
noči se vlije huda ploha in ta nam
stražne ognje celo ugasi. Tedaj
pa smo v temni noči nestrujno pri-
čakovali blaženega jutra.Polagoma je zdaj tek čas.
Spanee je posilil marsikateroga
stražnika. Tudi Vogrin je zadre-
mal. In položivši trdno glavo na
moje krilo, ležal je tu kakor brez
zavesti. Le dihanje sem občutil, a
ganil se ni. Meni pa je prihajalo
kaj otožno pri sru. Pretresla me
je usoda nesrečnega prijatelja in
moj duh je bil razburjen. Roko-
lihih časih, tu govorila o svoji do-
movini, prijateljih in znanjih.
Vogrin je bil sprva jako otožen
in malobeseden. Šele ko sva se s
čajem in z žganjem okrepčala, ja-
me tudi on prihajati bolj vesel in
živahen."Glej, prijatelj!" izpregovoril
Vogrin. "Danes smo imeli hud
dan. Bili smo se krepko. Marsi-
kdo je izdihnil svojo dušo. Po
mnogem pa bodo žalovali mati in
oče, žena in otroci. Marsikaterikoj na desno, odkoder so žvižga-
le krogle nad našimi glavami.
Bolj plašeč kakor hodá približu-
jemo se pazno nočnim napada-
cem. A v tem hipu, ko zapovem
svojim, naj streljajo, nastane za
našim hrbitom v bolnišnici stra-
šen krik: Allah! Allah!**Anglija anektirala Cypres.**
Iz Londona se uradno poroča,
da je Anglija anektirala otok
Cypres (Cipern).**POZOR ROJAKI!**Naznanjam, da izdelujem prave
domače mesene, jetrne, krvave
in rižev KLOBASE, delane
prav po starokranjskem načinu;
dobe se tudi pečene klobase z zel-
jem. Cene nizke.
Priporočam se rojakom za
mnogobrojni obisk.Anton Baucar,
161 Graham Avenue,
pri Montrose Ave., Brooklyn,
(28-11 10x v 2 d) N. Y.**NAZNANILO.**Cenjenim rojakom v Clevelan-
du in v državi Ohio naznanjamo,
da jih bo obiskal naš potnik**Mr. OTTO PEZDIR,**
kateri je pooblaščen pobirati na-
ročnino za "Glas Naroda" in iz-
dajati pravoveljavna potrdila in
ga rojakom toplo priporočamo.
S spoštovanjem
Upravništvo Glas Naroda.**NOVO!****"SVETOVNA VOJNA".**Opis pričetka sedanje vojne s
33 lepimi slikami in velikim zem-
ljevidom Avstro-Ogrske.
Čisti dobiček te izdaje se bode
oddal "Podpornemu društvu vdov
in sirot" padlih slovenskih mož v
sedanji vojni.**Rojaki, pomagajte dobri stvari!**
Cena zvezka 25c. Naroka se pri-
V. J. KUBELKA,
538 W. 145. St., New York, N. Y.
(30-10—30-12)**NOVO!****"SVETOVNA VOJNA".**Opis pričetka sedanje vojne s
33 lepimi slikami in velikim zem-
ljevidom Avstro-Ogrske.
Čisti dobiček te izdaje se bode
oddal "Podpornemu društvu vdov
in sirot" padlih slovenskih mož v
sedanji vojni.**Rojaki, pomagajte dobri stvari!**
Cena zvezka 25c. Naroka se pri-
V. J. KUBELKA,
538 W. 145. St., New York, N. Y.
(30-10—30-12)**NOVO!****"SVETOVNA VOJNA".**Opis pričetka sedanje vojne s
33 lepimi slikami in velikim zem-
ljevidom Avstro-Ogrske.
Čisti dobiček te izdaje se bode
oddal "Podpornemu društvu vdov
in sirot" padlih slovenskih mož v
sedanji vojni.**Rojaki, pomagajte dobri stvari!**
Cena zvezka 25c. Naroka se pri-
V. J. KUBELKA,
538 W. 145. St., New York, N. Y.
(30-10—30-12)**NOVO!****"SVETOVNA VOJNA".**Opis pričetka sedanje vojne s
33 lepimi slikami in velikim zem-
ljevidom Avstro-Ogrske.
Čisti dobiček te izdaje se bode
oddal "Podpornemu društvu vdov
in sirot" padlih slovenskih mož v
sedanji vojni.**Rojaki, pomagajte dobri stvari!**
Cena zvezka 25c. Naroka se pri-
V. J. KUBELKA,
538 W. 145. St., New York, N. Y.<

AUSTRIAN HOWITZER GUN IN FULL TRAVELLING TRIM, SHOWING BARREL, RECOIL SECTION, AND LIMBER.

Mnenja naših čitateljev o evropskem položaju.

Rojak iz New Bethlehem, Pa., piše:

Ker pazno prebiram "G. N.", bi tudi jaz rad povedal svoje mnenje. Nisem pisatelj, temveč delavec, toda, kar govorim, to vem iz lastne izkušnje.

Dragi rojaki! Ne potegujte se za Avstrijo, ker tega ni vredna; ona nam ni mati, temveč mačeha, da, še slabša je kot mačeha. Pogledajte druge narode v Avstriji! Vsak ima svoje pravo, a mi Slovani? Ljubljana je slovensko mesto, to mora priznati vsak, še tako vnet avstro-turški patriot; zahtevaj pa na kolodvoru vozni listek v slovenskem jeziku, to bo uradnik nagovarjal v vseh mojih jezikih, samo slovenskega noče znati. Pojdimo k hramu Hrvatov v Zagreb. Najprvo se ti zapopri madžarski napis Zágráb, a potem ponižno v oklepaju hrvaški Zagreb. V svoji deželi se ne moreš posluževati svojega jezika temveč tuje. Avstrijska vlada je zgradila v Zagrebu madžarsko šolo, katero je obiskoval nekaj nad 30 otrok. Slovenski otroci pa morajo hoditi po uro daleč in še več, pa to nič ne de, četudi zmagne, saj jih ni škoda, za kanonfuter jih bo že nekaj ostalo. Žilavi so in vztrajni. Za slovenske šole avstrijska vlada nima denarja, vsaj v taki meri ne, kakor za druge. Samo, da so Nemci, Lah in Madžari zadovoljni, Slovenci bodo že potrpeti, saj so navajeni. Ako pride par madžarskih družin na Hrvaško, jim napravi avstrijska vlada šole, ako pridejo Nemci na Slovensko, treba jim je nemške šole. A Slovenci? Pojdi v Gradec, in ako se hočeš kaj naučiti, moraš iti v nemško šolo, v Budimpešti v madžarsko, poleg tega ti pa še usiljujejo blaženo nemščino kot tui jezik. Za druge narode ima avstrijska vlada vse ugodnosti, za Slovence pa nobenih. To je toraj naša ljuba, dobra Avstrija in pri vsem tem se še dobe rojaki, ki se zavzemajo zanjo, jo povzdigujejo in ji kličejo "Živio!" Da, živio, Avstrija, toda za nas Slovence ne! Avstrijska vlada je za Slovence krični, to je pribita resnica, pa magari se vsi avstro-turški patriotje na glavo postavijo. Tisto malo pravice, kar jih Slovenci imajo, so si morali pridobiti z velikim trudom in mnogimi prošnjami. Avstrijska vlada jim sama od sebe ni dala drugega, kakor vedno višje davke, katere so radi ali neradi morali plačevati. Lahko mi bode kdo ugovarjal, češ, tudi drugi narodi jih plačujejo. Da, plačujejo jih, pa zato imajo tudi marsikake ugodnosti, o katerih se Slovence ne sanjajo ne sme. Če je Avstrija res tako pravična, zakaj je začela vojno, v katero je sedaj zapletena cela Evropa? Kdo je odgovoren za porušena mesta, požgane vasi, žalost stoterih družin, za tisoče nedolžnih otročičev, ki ne bodo nikdar poznali svojih skrbnih očetov. Kdo? Seveda, pobožni bo de rekel, božja volja je tako, drugi zopet, usoda. Toda to ni božja volja, tudi ne usoda, ampak avstrijska vlada, ki je v svoji častihlepnosti hotela vojno, ter ji je umor restolonaslednika prišel kot dober vzrok. Seveda se skriva za krinko, da je vojna osvetila za prestolonaslednikovo smrt. Smešno! Bošnjaki, avstrijski podaniki, so izvršili umor, in za to naj bo vojna s Srbijo? Seveda, umor je umor in treba ga je kaznovati, toda kaznuje se naj le morilec, ne pa nedolžnih ljudi, ki komaj vedo, da je kak prestolonaslednik na svetu. Zakaj pa ni Avstrija napovedala Italiji vojno, ko je Lucheni umoril avstrijskega cesarico? Lucheni-ja so obsodili na dosmrtno ječo, pa je bil mir besedij. Avstrija ni iskala no-

benega zadoščenja od italijanske vlade, kakor je hotela to od Srbije. Neumnost! Za svoje podanike išče v Srbiji zadoščenja. S tem je ustrelila prav velikega kralja in se osmešila pred celim svetom. In sedaj se to! Divjega Turka, ki je bil strah in groza celi Avstriji, ki je grozovito pustošil po njenih deželah, tega Turka si je izbrala sedaj za zaveznika. Dragi Slovenci! Vsak se gotovo spominja, ko je v starem kraju slišal zvoniti ob sedmih zjutraj. Ko se je oglasil ta zvon, je za hip prenehalo vse delo. Utrujeni kmetič je postal na njivi, pastir je prenehal svirati na svojo piščalko. Vsi so pobožno molili angeljsko češčenje. Zakaj vse to? V zahvalo, da ni več grozovitega Turka v deželi. Ker to zvonjenje (turški zvon) so vpeljali, da bi ljudje molili in prosili Boga da bi odvrnil od njih turško nadlogo. In sedaj? Sedaj lahko odpravijo to zvonjenje, ker se več ne bojijo Turka, temveč ga še celo vabijo v boj proti kristjanom. Posebno avstrijska vlada bo gotovo prisrčno sprejela in pozdravila tega "dobrega" Turka, pred katerim je nekdanj v strahu trepetala, dokler jo ni rešil poljski kralj Ivan Soliesky.

Rad bi vedel, če je tudi sedaj naša vera v nevarnosti, ko kličejo divjega Turka na pomoč. Seveda, mohamedanece Turci in protestant Nemci, ta dva bosta gotovo ščitila "sveto vero, dom, cesarja". Komur se sedaj ne odpro oči, da ne vidi kam vse to meri, to gotovo živi v egiptovski temi. Mogoče bo tudi mene kdo nazival izdajalec in mi želel "strika na vrat", toda jaz že naprej povem, da tudi jaz ljubim svojo rojstno grudo, ne morem pa ljubiti krivične avstrijske vlade, ki Slovence samo takrat pozna, kadar pobira davek in "kanonfuter".

Sedaj pa še nekaj. Na tem mestu sem čital, da je nekaj rojakov zelo hudih na I. B., ker je podal svoje mnenje. Ne poznam ga, I. B. Radi mene je lahko najboljši človek, ali pa največji lopov. Govoril je za resnico. Toraj rojaki, zakaj vas je razžalil? Zato, ker vam je povedal resnico. Kličeče "doli z zarotniki! Strik izdajalec!" Nadalje pravite, da Srbi niso divjaki, ampak ubijalci. Pomislite malo, kaj govorite! Ko bi bili tudi res Srbi umorili prestolonaslednika (pa bili so Bošnjaki), ali more pravičen človek zaradi par ljudij obsoditi celi narod? Recimo, da bi v kaki naselbini en Slovenec koga ubil, ter bi potem vse Slovence obdolžili kot ubijalce? Ali bi bilo to pravično? Mislim, da ne. Morilec naj se kaznuje, ne pa nedolžnih ljudi. Med drugim tudi stoji: "Hudovanje nad Turkom ni na mestu". Ne!!! Vprašam Vas, čitatelji: Ali je že kdaj kak drug narod počenjal take grozovitosti, kakor sedanj avstrijski zaveznik Turci? Nikdar! Resnica je, da se med vsakim narodom dobi nekaj divjakov, pa naj bo narod še tako izobražen. Toraj, Vi, ki se tako potegujete za Avstrijo in njenega zaveznika, kaj bi storili, ko bi prišel Turci na vaš dom, pobral vam imetje, pobil vaše stariše, oskrnil žene, odpeljal dekleta v svoje hareme, vzval med nedolžne otročiče da jih vzgoji za janičare, kaj bi storili?

To bi bila zopet volja božja, usoda in ljubezen do domovine, jeli? Pustili bi seveda, da razgraja po svoje. In ako se mu poljubi, še vaših nosov in ušes, kar nastavite mu jih, da jih odreže. Potem boste lahko s ponosom pripovedovali, to so žrtve, katere sem prinesel za domovino, za ljubo Avstrijo. Trkate se na prsi, češ, jaz sem vse žrtvoval domo-

WORK OF THE BIG GUNS IN SENLIS. PHOTO BY SPORT & GENERAL.

AVSTRIJSKA HAVBIČNA BATERIJA.

vinu, ta pa ne, ta je izdajalec. Kdo je izdajalec? Ali tisti, ki skrbi za svoje, ali tisti, ki jih prepusti nemili usodi?

Nadalje sem čital: "Naj zmagata ali ona stranka, mi delavci si bodemo v potu svojega obraza služili svoj vsakdanji kruh". Kako pa drugače?! Gotovo nobenemu delavcu ne pride na um, da bo sedel za mizo, pa mu bodo ceki leteli v žep. Dalje berem: "Pri ubijaleh si ne bomo kruha služili". Ali veste, kdo si pri ubijaleh kruh služi? Rabelj! Teh pa mislim, da je med nami malo. Toraj rojaki! Le v premogokope, v tovarne, na farne, kamor kateri more, pri ubijaleh ne bo nič. Četudi je Avstrija od nekaterih zelo odlikovana, v splošnem je tukaj za delavca boljše, kakor tam. Če imaš tukaj delo, imaš tudi denar, tam pa dela dosti, a denar se redkokdaj pokaže. Seveda je tudi tukaj dosti siromakov. Nekateri so po lastni krivdi prišli v slab položaj, drugi zopet po nesreči, pa vseeno je tu boljše nego tam. Ne mislite pa, da sem jaz kak bogataš ki ne ve, kaj je delo. Tudi jaz si s svojimi rokami služim svoj vsakdanji kruh, če več zaslužim, več imam. Vendar bi ne menjal z avstrijskim delavcem, prav gotovo ne.

Kar se zmagati, je meni vseeno, naj zmagata ta ali oni. Slovenske zemlje ne bo nobeden nikamor odnesel, pravice Slovencev pa tudi ni mogoče vzeti, ker jih nimajo.

Ako sem s temi vrsticami katerega užalil, mi ni prav nič žal. Zavednega Slovenca to ne more užaliti, ker je resnično. Če sem pa razžalil kakega avstro-turškega patriota, naj se pa potolaži, da me bo prav gotovo zadel neizprosni "kismet" in gotovo me bo Allah z vsemi štirimi brenili. Živeli zavedni Slovenci! Živela naša slovenska domovina! Živeli tudi vsi, ki se ne bojijo "strika" in odkrito objavijo svoje mnenje.

F. Gram piše: V št. 283. "Glas Naroda" sem čital mnenja par Slovencev, katerim hočem stvarno odgovoriti, ako sploh zamorejo sami zase misliti.

Najprej odobravajo obsodbo Hribarja, ker slučajno Hribar misli s svojo glavo, ne pa tako kot hočejo uradniki ničvedne, bankerotne Avstrije. Hribarja, katerega mi je čast osebno poznati in sem ponosen, da sem ga štel med svoje dobre znanke, dokler sem bil v nesrečni Avstriji, prištevam najbolj nadarjenim Slovincem, kar sem jih srečal v življenju. Istega mnenja so vsi drugi Slovenci, kateri sploh kaj vedo o njegovih delih. Njegova prokleta pregrha je bila, da je vedno deloval v korist naroda in nikoli v prid klerikalne stranke. Niti ni hotel nikoli upogniti tilnika pred uradniki, privranci mi Svabi. To je edina njegova pregrha in zato sedi sedaj v ječi. Enakih Hribarjev pa je čez

5000 drugih Slovencev, ker niso mogli čez noč sovražiti Srbov, kateri niso nikoli nič žalega storili niti nem, niti Avstriji. Veliko število je tudi duhovnov med žrtvami, zato, ker ne morejo odobravati pobijanja. Vsaka čast njim!

Ako oni pisarji sploh kaj berejo in to fakte, dobili bi v nekaterih angleških listih francoske zgodovinske dokumente, iz katerih je natanko razvidno, da je Nemčija hotela vojno. V dokumentih se zrealita nemška podlost in avstrijska zaslepljenost. Ko sem prebral nemško in francosko vladno korespondenco, sem bil prepričan, da je bil Frane Ferdinand umorjen z nemškimi denarjem od najetih Avstrijcev, ne Srbov, kakor piše oni modrijani.

Možje pišejo čisto v vladnem duhu propale Avstrije, po sili hočejo oficijelno Srbijo napraviti odgovorno, dasiravno so oni oficijelni Srbi hoteli dati vse zadoščenje oficijelni Avstriji. Avstrija tega ni hotela, sploh ni dala časa, da bi druge vlade posredovale, temveč je napovedala vojno, ne da bi obvestila Rusijo, Francijo, Anglijo, katere sploh niso hotele vojne.

Zelja piscev, da bi Italija pomagala, je le pobožna misel kratkovidnih in vernih slug nemške vlade.

Pisatelji gotovo ne vedo, da je bil pri nastopu vlade cesarja Franca Jožefa del Italije avstrijska provinca. Ista Avstrija je dala postreliti na tisoče in tisoče Italijanov, vse je bilo prenapolnjeno celo Komorn in Przemysl sta bila natlačena. To pa zato, ker so oni možje mislili s svojimi glavami in so delovali za koristi svojega naroda, to je Italije. Tedaj ni bilo varno reči človeku, da je Italijan, temveč Avstrijec, kakor so Avstrijci modrijani v Chicagi. Se dandanes je tisoče onih mučnikov živih, tisoče žena vdov, katerih može so postrelili parasitje vseh narodov v Avstriji po naročilu današnjega vladarja Franca Jožefa. To so fakti, možje Slovenci, berite zgodovino Italije in pričetek nje samostojnosti. Ta narod da bi šel pomagat vleči iz blata slabo vlado, katere jim je napravila nebroj gorja!

Nikoli, to se bodele prepričali. Do bode pa Italija skoro gotovo se posegla v sedanjo vojno je brez dvoma, a skorajgotovo po vzgledu Rumunije in Bolgarske. Italijani bodo šli v vojno za Italijo in ne za nemško roparstvo. Najlepše pa pride! Možje si upajo celo Turka jemati v okrilje, oni narod, kateri je napravil toliko gorja našim pradedom, oni narod, kateri je kradel našim pradedom otroke, da jih je iznučil za največje mojstre morjenja, ropa in požiga, ženske za svojo divjo pohlepnost. Ne bi ugovarjal, če bi bil turški narod bolj olikan in izobražen, kakor pred 500 leti. Žal, da je Turci danes isti krvoločni Turci, kot

njegovi pradedi. Če bi mogel tako daleč poseči v zgodovino, smelo trdim, da ni Slovence živčega, katerega pradedom bi ne bil požgan dom, umorjen bližnji sorodnik in okrunjena njegova sorodnica. Sramota, da se dobe Slovenci in to še v Ameriki, deželi svobode, da simpatizirajo s tako svojatjo. Simpatizirajo zato, da bodo pomagali avstrijskim katoličanom in od Boga postavljenemu vladarju Nemen in njegovi žlah-ti...

Ne bodem se danes ukvarjal z vojno, zadostuje, da le površno omenim: Avstrija lahko požge in začasno uniči Srbijo, zato je pa na severu izgubila Galicijo in Bukovino. Nemec je bil na vrhuncu zmag, ko je prišel do Pariza. Kakor hitro je bil tepen ob reki Marni, se je zapčutila usoda vojne za Avstrijo in Nemčijo. Angleški vojni minister Kitchener je rekel ameriškem pisatelju I. S. Cobbu: "Nemci so poraženi. Prej če prosijo za mir, boljše bo zanje."

Istega mnenja je vsak drugi kdor nepristransko zasleduje razvite vojne. Nemci so danes tam kot pred 2 meseci, le da so zgubili v tem času na stotine ljudi. Ljudi za pobijanje bode pa Nemeem in Avstriji zmanjkalo prej kot pa Angliji, Franciji in Rusiji. Možje, verni Avstrijci v Ameriki, se motijo, če menijo, da bode Bog delal čudeže za Nemece in Avstrijce, dasiravno imajo prvi v zakupu Boga celega človeškega rodu.

Sedaj pa pride glavno vprašanje, na katero mi naj odgovore možje, razumni Avstrijci!

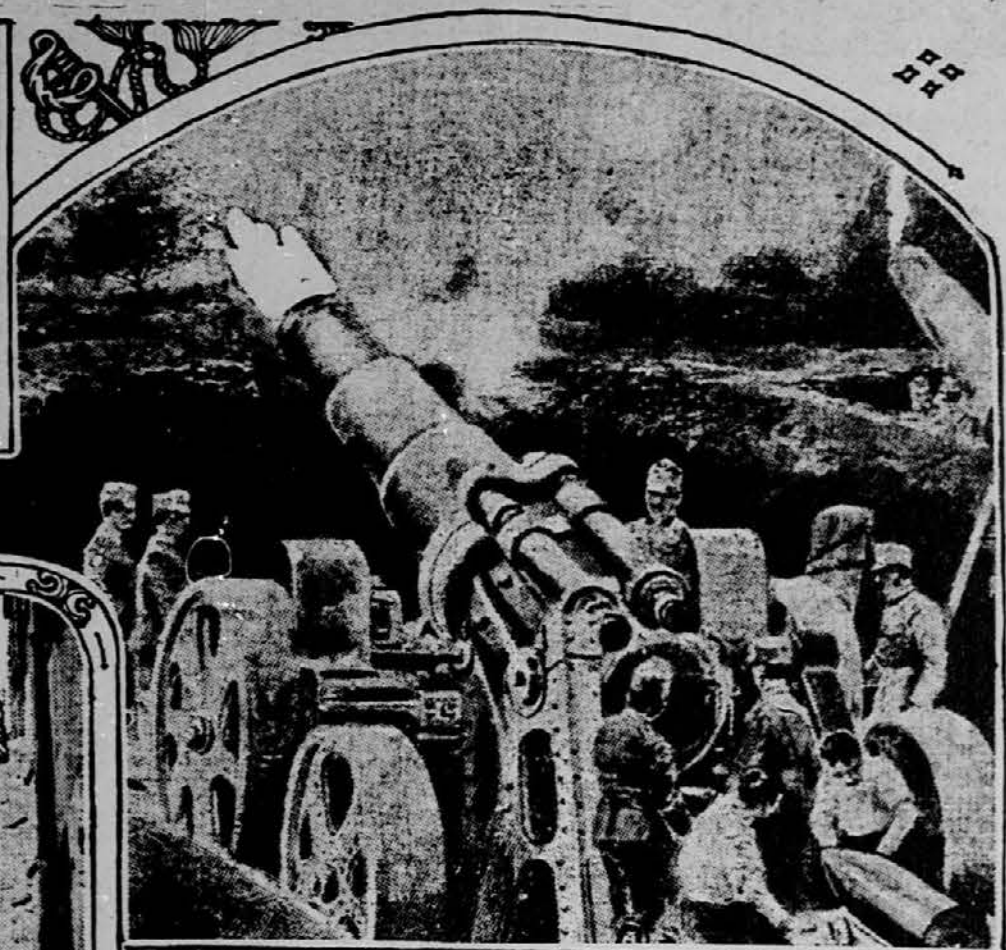
Katoliški vladar Franc Jožef je prav dobro vedel, da hoče Srbijo podjarmiti za Nemčijo, da izbruhne svetovna vojna, da klanja ne bode konec prej, dokler ne bo polovica moških v grobu in druga polovica na bergljah. Dobro je vedel, da bo na tisoče otrok in slabotnih žensk gladu umiralo. On gotovo ne bode hrom, on ne bode stradal, niti njegova "žlah-ta".

Kdo mu je dal pravico vse to napraviti?

Kdo mu je dal pravico, da je Tvoj brat v zgodnjem grobu, ali je hrom in siromak za celo življenje?

Kdo mu je dal pravico, da morajo že danes, ko traja vojna komaj 4 mesece, ljudje jesti kruh iz otrob, krompirja in ječmena? Še veseli so, če imajo kruh, katerega bi nobeden ameriški pes ne povohal. To je danes, ko je vojna šele v povelju. Kako pa bode izgledalo danes leto in danes 3 leta? Drugi dve državi bi mogoče preje odnehali, nikoli pa ne Anglež, kateri ni hotel pod nobenim pogojem vojne. Odkar je pa spoznal nakane Nemecev, je njegovo geslo: Jaz Tvoj rob, ali Tebe ne več kot takega!

Kako pravico je imel cesar, da je dal tako plačilo svojim narodom? Povej Ti, Avstrijec, jaz vem, da nobene. Odgovori, av-

AN AUSTRIAN HOWITZER IN ACTION. FROM THE SPHERE.

strijski vernik, in zagovarja svojat, katera je pod ničvedno pretevo pričela klanje, zagovarja svojo Avstrijo. Prokletstvo taki sodrži, to je moje načelo.

Ako sploh kaj veš o Avstriji, ti je znano, da sta v njej dva stanova: bučela in trot. Zalostno, da bučela nikoli ne prinese dovolj medu, da bi ga trotje ne požrl.

Bral sem pazno dopis g. B. On ne piše, da idi na srbski kozul, pa Ti jaz povem: postani državljani svobodne države, kjer dobiš povprečno več kruha kakor si ga kedaj doma videl, kjer živiš gostoljublje bogate in proste dežele. Ako Tebi ni bila sreča mila, glej, da bodeš izobrazil svoje otroke, da bodo znali misliti z svojimi možgani, da bodo znali ločiti kruh od palice.

Jaz sem Amerikane z dušo in telesom. Vjemi, prijatelj, da sem bil pred časom ravnatko omejen kakor ti, ko sem pa malo bolj spoznal svet, sem prišel do prepričanja, da smo vsi ljudje na svetu pod kožo krvavi. Tisti, ki dela dobro, zasluži vse spoštovanje, oni, ki dela slabo, ni vreden da ga nosi svet. Kaj bi moral danes povedati avstrijski cesar svojim narodom, če bi bil pošten in odkritosten? Če bi govoril takole, bi bilo edino pošteno in resnično:

"Narodi Avstrije, že šestindeset let sem vaš gospodar. Ko sem nastopil vlado, je bila Avstrija mogočna država, naše ladje so vozile širom sveta, narodi so bili srečni in bogati, davki so bili manjši, dolga nobenega. Danes, ob zatonu moje vlade, je pa Avstrija majhna, tujo kupujejo smo izgubili, namesto blagostanja je siromastvo, dolg in pomanjkanje.

Ljudje se trumoma selijo v druge dežele za kruhom, katerega nimajo doma. Davke sem napravil take, da jih ne morejo plačevati. Da narodi že vsaj nekoliko pozabijo te stvari, sem umetno vprizoril med njimi prepire. Nemece sem pa postavil za voditelje vseh narodov. Koncem vsega sem začel še vojno, kakoršne svet ne pomeni. Na tisoče ljudi bo šlo prerano v grob, na tisoče bo pobitih, na tisoče otrok in žensk bo morda gladu umiralo. In to klanje bo toliko stalo, da

ga niti dvajset rodov za vami ne bo moglo plačati.

"Moj ljubli otroci! Tako sem toraj vladal po božji milosti. Sedaj vam pa zapovem, da zakličete trikrat zaporedoma: Bog ohrani našega cesarja. Avstrijo in slavno familio Habsburg!"

Ziveli Avstrijci v Ameriki! Povej mi, Avstrijec, ali je to resnica ali ne? Mogoče je od tebe in ostalih 200.000 Slovencev kaj drugega prineslo v to deželo? Prišel si zato, ker v preljubi Avstriji nisi imel kaj jesti in nisi toliko zaslužil, da bi se mogel pošteno prehraniti in oblačiti. Ni ti dana prilika, da bi se izobrazil. Avstrija že skrbi za to, da ostanejo ljudje v temi. Vse, kar mu vbihejo v glavo, je: — Poslušaj gosposko, ker jo je Bog postavil. Vse, kar ona reče, je prav. Gospod durven, verni oproda vlade, ti je vedno pridigoval: — Le potrpite ljudje, čeravno ste tako revni, da še zamočnik nimate, potrpite! Vnebesih bo že boljše.

Čudim se ti, da še dosedaj nisi izprevidel, kako nesramno izkorišča Avstrija naš narod.

Našemu narodu v Ameriki je treba šole. Tukaj imate priložnost za izobrazbo, katere v Avstriji niste imeli. Izpregledal boš počasi, prijatelj, da ti je vsak človek enak, obsojal boš enake, ki hoče z vojno dobiti, to česar mirnim potom ne more. Vse povzročitelje tega strašnega klanja naj zadene kazen, katero so želeli drugim. Kdor se poslužuje meča, naj bode z mečem pokončan! Kako se bo končala vojna v Evropi, se še ne ve. Kot pa vse kaže, bo plačal oni pojedino, ki jo je naročil.

Časopisi, ki stanejo 200 frankov.

Bruseljčani, ki so sicer zelo veseli ljudje, so zelo pobiti, odkar so pod nemško upravo in smejo čitati le nemška poročila. Za drag denar, si kupujejo angleške liste. Poročevalce amsterdamskega "Algemeen Handelsblada" trdi, da plačajo Bruseljčani za novo, torej en dan staro "Times" v Bruslju 160 do 200 frankov. Kdor lista ne more kupiti, si ga lahko izposodi, a za čitanje skozi 5 minut se mora plačati 10 frankov.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznано kot najboljšo sredstvo proti notranjim boleznim.

"KRACKERJEV" brinjevec je kuhan iz zrelih, čistih, importiranih jagod in se prodaja samo v steklenicah. — Rojaki, varujte se ponaredb in zahtevajte pravi in čisti brinjevec, to je "Krackerjev", znan že nad 20 let. Ako ga Vaš lekarnar ali gostilničar nima v zalogi, se obrnite pismeno na nas.

V zalogi imamo tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKO, kuhana v naši lastni distillery.

Počtna naročila se točno izvršujejo. Prva Slovenska vejtrgovina. The Ohio Brandy Distilling Co. 6102-04, ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

SLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 807 Cherry Way or box 57 Brad-
dock, Pa.Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-
berton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Šaopnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADEBNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 25th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 808-6th St., Rock Springs, Wyo.

GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOŽEF MERTEL, od društva št. 1, Ely, Minn.

ALOIS CHAMPA, Box 961, od društva št. 2, Ely, Minn.

JOHN KOVACH, Box 365, od društva št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne polji-
tave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe
pa na predsednika porotnega odbora.Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode
odgovaralo.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA".

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

J. S. K. JEDNOTE.

PREMEMBE ČLANOV IN ČLANIC PRI SPODAJ NAVEDE-
NIH DRUŠTVIH.

Sv. Stefana, št. 26, Pittsburgh, Pa.

Zopet sprejeti: Martin Ovsin 79 15584 1000 33. — Ber-
nard Frank 86 17510 1000 27.Suspendirani: Anton Kovačič 95 17292 1000 18. — An-
ton Renko 92 17290 1500 21. — Ludvik Bostjančič 92 17291

1000 21. — John Galle 73 3108 1000 31. — Juri Sodetič 80

16879 1000 33. — Josip Jenko 78 16021 1000 33. — Marko

Cavrak 88 3209 1000 49. — John Tomka 76 16164 1000

37. — John Kandić 57 1793 1000 42. — Jurič Spehar 59 1816

1000 41. — Mary Galle 62 8957 500 49.

Sv. Mihaela, št. 27, Diamondville, Wyo.

Prestopili k društvu sv. Stefana št. 26.: Frank Matoš 74

12430 500 35.

Prestopili k društvu sv. Marija Danica, št. 28.: Alois Ben-
čina 911718 1000 18. — Josip Felician 77 3436 1000 28.

— Franciška Felician 76 9959 500 32.

Sv. Marija Danica, št. 28, Sublet, Wyo.

Suspendirani: Jernej Caselj 86 15222 1000 26.

Sv. Jožefa, št. 29, Imperial, Pa.

Pristopila: Alojzija Hodnik 94 17852 500 20.

Suspendirani: Hodeča John 95 16457 1000 18. — Mali

Anton 91 17442 1000 20. — Mali Frank 95 17360 1000

19. — John Turšič 95 17332 500 18.

Sv. Jožefa, št. 30, Chisholm, Minn.

Pristopili: Maluerich Matija 93 17853 1000 22. — Lavrič

Jozef 78 17854 1000 36. —

Zopet sprejeti: Klobučar George 74 16219 1000 39.

Suspendirani: Kralich Anton 94 16755 1000 19. — Kra-

lich Frank 96 17104 1000 17. — Segar Frak 87 15775 1000

25. — Zlatorepec John 87 11024 1000 21. — Kočevar Marija

72 11336 500 34.

Pristopili: John Champa 82 17839 1000 32. —

Zopet sprejeti: Felician-Mihael 68 11691 100 41. — He-

nikman Fran 71 1950 1000 31. — Segar Frank 87 15775

1000 25. — John Marolt 87 4785 1000 19. — Tomko John 92

16965 1000 21. — Marija Henikman 82 19840 500 24.

Suspendirani: Klobučar George 74 16219 1000 39. — Ro-

jačevich Mile 73 14230 1000 38.

Pristopili k društvu sv. Jožefa št. 20.: Frank Ulčar 80 6962

1000 27. — Jožefa Ulčar 88 12184 500 21.

Sv. Alojzija št. 31, Braddock, Penna.

Zopet sprejeti: Marija Drap 89 11511 1000 20.

Suspendirani: Cifran Jozef 76 2099 1000 27. — Cefran

Marin 74 13522 500 26.

Sv. Marija zvezda, št. 32, Black Diamond, Wash.

Pristopili: Mihael Omahne 86 17844 500 27.

Suspendirani: Jenko Trinajstič 82 16823 1000 31. — Ko-

mar Josip 77 2106 100 25. — Komar Franciška 80 9201

1000 31. — Ivančič Anton 88 15983 1000 25. — John Sege-

din 86 14224 1000 25. —

Zopet sprejeti: Sebatinič Nikolaj 71 16803 1000 42.

Sv. Barbare, št. 33, Trestle, Pa.

Suspendirani: Demšar Gregor 75 6401 1000 32.

Prestopili: zavarovalnino: Paul Bostjančič 87 15095 500

25. — John Havranek 83 1252 500 26.

Sv. Petra in Pavla, št. 35, Lloydell, Penna.

Zopet sprejeti: Turšič Matevž 77 4171 1000 28. — Tur-

šič Uršula 81 15544 500 31.

Sv. Janez Krstnik, št. 37, Cleveland, Ohio.

Pristopili: Josip Mlaček 94 17855 500 20. — Gregor Ma-

le 77 17856 1000 37. — Judez Ivan 82 17840 1000 32. —

Ivana Frank 89 17841 500 24. — Arko Ivana 84 17842 500

30. —

Zopet sprejeti: Ivančič Frank 82 11408 1000 27. — Lov-

kar Alois 81 11750 1000 29. — Abčin Frank 74 2437 1000

29. — Josip Vovk 78 14231 500 33. — Ivančič Julijana 87

14102 1000 24. — Budan Avgust 72 2566 1000 32. — Pe-

rovšek Ivan 85 11778 1000 24. — Bošković Jakob 77 12738

1000 33. — Kožar Mihael 83 13134 1000 27. — Knaus Alojz
75 14832 1000 36. — Mrzlikar Josip 79 64 97 1000 30.
Mikše Ivan 90 12297 500 19. — Zobece Anton 85 552 1000
21. — Budan Ivana 83 9898 500 23. — Boškovič Terezija
78 13144 500 32. — Mrzlikar Helena 85 10093 500 23. —
Suspendirani: Fabjanič Martin 78 6033 1000 28. — Fon-
da Andrej 79 7384 1000 29. — Lovšin Ivan 78 4444 1000
28. — Plut Ivan 77 4020 1000 29. — Dolenc Josip 82 15496
1000 30. — Fabjanič Marija 80 9371 500 26. — Fonda
Franciška 79 8911 500 28. — Lovšin Ana 79 9369 500 27.
Budan Avgust 72 2566 1000 32. — Mlakar Ivan 77 3871
1000 28. — Marinič Frank 81 3255 1000 24. — Brovšek Iv.
85 11778 1000 24. — Bošković Jakob 77 12738 1000 33.
Kožar Mihael 83 13134 1000 27. — Knaus Alois 75 14832
1000 36. — Zobece Aton 85 1552 1000 21. — Ivan Mikše 90
12297 500 19. — Budan Ivana 83 9898 500 23. — Boško-
vič Terezija 78 13144 500 32. — Mlakar Rotilija 86 9383
500 21.

Umrli: Joseph Jerovnik 79 2305 100 23. —

Sokol, št. 38, Pueblo, Colo.

Prestopil k društvu sv. Alojzija št. 78.: Daniel Zigič 80 3280

1000 26.

Suspendirani: Andrej Papež 89 13145 1000 21.

Sv. Barbare, št. 39, Roslyn, Wash.

Pristopili: Dragutin Brozovich 84 17857 100 30.

Suspendirani: Jakovac Anton 73 10484 1000 35. — Ro-

žič Josip 78 5743 1000 28. — Rožič Paulina 78 15590

500 25. — Marinič Juro 85 4602 1000 21.

Sv. Mihaela, št. 40, Claridge, Pa.

Pristopili: Frank Pucelj 70 17858 1000 44.

Suspendirani: Anton Čož 83 6742 500 24. — Eugen Ge-

nari 81 7618 1000 26. — Joseph Genari 86 16442 1000

27. — Paul Mič 95 5628 1000 31. — Alois Praček 74 10956

1000 34. — Manda Mič 85 9544 500 21.

Prestopili k društvu sv. Pavla št. 116.: Frank Resnik 69

3029 1000 35. — Franciška Resnik 76 9558 500 30.

Sv. Marija Pomagaj, št. 42, Pueblo, Colo.

Prestopil k društvu sv. Jurja št. 111.: Anton Germ 76 16647

1000 37.

Suspendirani: John Ahčin 70 2436 1000 33. — Neža Ah-

čin 71 9579 500 35.

Sv. Martina, št. 44, Barbeton, Ohio.

Pristopili: Frank Taneek 79 17845 1000 34. — Steve Sre-

bot 76 17846 1000 38.

Sv. Barbare, št. 47, Aspen, Colo.

Suspendirani: Kostelc Jernej 78 2974 1000 24.

Sv. Jurja Vitezi, št. 49, Kansas, Kans.

Suspendirani: Izidor Makon 82 16504 1000 31.

Pristopil: Krstalič Jozef 78 17874 1000 36.

Sv. Petra in Pavla, št. 51, Muray, Utah.

Zopet sprejeti: Mihael Krašović 65 5426 1000 41.

Sv. Jožefa, št. 53, Little Falls, N. Y.

Zopet sprejeti: Elizabeta Nerbič 75 9772 500 31.

Suspendirani: Ivan Košir 87 3722 1000 18. — Iva Kr-

žič 81 7038 1000 26. — Marjeta Keržič 89 12096 500 20.

Sv. Franciška, št. 54, Hibbing, Minn.

Zopet sprejeti: Luka Orlič 68 5122 1000 38.

Suspendirani: John Prijatelj 85 17039 1000 24.

Sv. Roka, št. 55, Uniontown, Pa.

Suspendirani: Josip Kašič 65 10082 1000 43. — Mihael

Polovič 81 12625 1000 28. — Ignaz Rugelj 85 15472 1000

27. — Mihael Božič 77 15689 1000 25.

Sv. Alojzija, št. 57, Export, Pa.

Pristopil: Anton Slak 88 17872 1000 26.

Sv. Barbare, št. 60, Chisholm, Minn.

Pristopil k društvu sv. Martina št. 44.: Matevž Znidaršič 75

12524 1000 34.

Zopet sprejeti: Frank Sepič 86 14164 1000 24. — George

Mešič 80 13334 1000 30.

Suspendirani: Andrej Tancabelj 88 13331 1000 22.

Sv. Jurja, št. 61, Reading, Pa.

Zopet sprejeti: Springer Ivan 77 15326 1000 34

Suspendirani: Jaklevich Ivan 73 5173 1000 33.

Pristopili: Mike Jurefich 90 17859 500 24. — Marko

Tome 73 17860 500 41.

Sv. Petra in Pavla, št. 66, Joliet, Ill.

Suspendirani: John Bavar 79 13079 1000 31. — Mihael Ga-

šperič 87 14846 1000 24. — Joseph Rifelj 90 11307 1000

19. — John B. Stukelj 68 13510 1000 42. —

Sv. Jezusa Prijatelj Malenih, št. 68, Monessen, Pa.

Zopet sprejeti: Ferko Gezič 80 14935 1000 33. — Petar

Srsich 92 15088 1000 20.

Suspendirani: Božičak Sandor 86 5794 1000 20. — Božič-

ak Bara 88 4976 1000 20.

Sv. Petra, št. 69, Thomas, W. Va.

Crtan: Vilh Tominič 69 13100 1000 42.

Sv. Janeza Krstnika, št. 71, Collinwood, O.

Zopet sprejeti: Joseph Peret 93 14779 500 18. — Frank

Kapelj 73 14614 1000 39.

Suspendirani: Joseph Razdelj 74 12690 1000 36. — Mi-

hael Krall 79 6429 1000 28. — John Starman 85 10124

1000 23. — Franciška Starman 87 13940 500 23. — Rozalija

Krall 79 10509 500 29.

Sv. Janeza Krstnika, št. 75, Cannonsburg, Pa.

Zopet sprejeti: Sitan John 79 15055 500 33. — Mozar

Martin 75 16894 500 38. — Tomšič Ignac 92 15907 500

20. — Tomšič Andrej 90 15054 400 22. — Tomšič Adolf 90

15906 500 22. — Vrhovec Rozalija 76 8971 500 29.

Suspendirani: Lesjak Martin 90 17006 1000 33. — Tom-

šič Nikolaj 94 16893 500 29. — Zamuda Mihael 93 14566

500 18.

Crtan: Tomšič Frank 92 15215 500 20.

Sv. Jožefa, št. 76., Oregon City, Oregon.

Prestopil k društvu sv. Martina št. 83.: Peter Oman 77

6268 1000 32. —

Prestopil k društvu sv. Martina št. 83.: Peter Oman 77

6268 1000 32. —

Prestopil k društvu sv. Martina št. 83.: Peter Oman 77

6268 1000 32. —

Sv. Rešnjega Telesa, št. 77, Grabb Tree, Pa.

Zopet sprejeti: Galobokar Joža 81 7797 1000 26. — Jer-

nej Pečar 85 14835 1000 26. — Alois Kuko 81 15109 1000

31. —

Suspendirani: Alois Kinko 81 15109 1000 32. — Težki
Martin 92 17831 1000 21.

Sv. Alojzija, št. 78, Salida, Colo.

Zopet sprejeti: Skufca John 82 10916 1000 31. — Znidar-

šič John 79 11698 1000 34. — Skufca Albina 87 14514 1000

24. —

Suspendirani: Kukoljan Roman 90 17459 1000 24. —

Aleks Lozar 68 14773 1000 43. — Rozie Lozar 78 14775

1000 34.

Sv. Janeza Krstnika, št. 82, Sheboygan, Wis.

Zopet sprejeti: Anton Tratar 89 15220 1000 23.

Sv. Martina, št. 83, Superior, Wyo.

Prestopil k društvu sv. Janeza Krstnika št. 75.: Joseph Sed-

mak 84 14570 500 27.

Sv. Andreja, št. 84, Trinidad, Colo.

Suspendirani: Butimara Josip 85 16678 1000 28. — Fur-

lan Frank 93 13263 1000 18. — Furlan John 89 15435

1000 23. — Horvatič Matija 83 15262 1000 29. — Jerovšek

Frank 86 13990 1000 25. — Korpič Peter 81 15263 1000

31. — Krasovec Valentin 70

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Pogreb slovenskega častnika. V Szolnoku na Ogrskem so položili k zadnjemu počitku poročnika 27. pešpolka Vladimira Babiča iz Ljubljane. Bil je neustrašen bojevnik. Še dvakrat ranjen, je šel vendar še tretjič v boj ter je bil smrtno zadet. Kljub prizadevanju zdravnikov za njega ni bilo več rešitve. Umrli je udano in mirno. Pogreb, katerega so se udeležili domači, se je vršil z vsemi vojaškimi častmi. Dame iz Szolnoka so obule njegovo krsto s cvetjem in sam župan szolnoški je položil na grob slovenskega junaka venec. Tudi vojaško poveljništvo mu je poklonilo venec in vsi častniki garnizije so prerano umrlega Slovenca spremljali na zadnji poti.

Ranjeni častniki. Seznamek izgub st. 51 izkazuje kot ranjene te-le slovenske častnike: Fr. Ravnikar, nadporočnik pri domob. polku št. 18, doma iz Ljubljane, Rudolf Smue, nadporočnik pri pehotnem polku št. 53, in Josip Lebar, rezervni praporščak pri 12. pehotnem polku.

Smrtna kcsa. Iz Kočevja poročajo, da je umrla Uršula Tekavec iz Hrovca, tašča Ivana Lončarja.

Umrli so v Ljubljani: Barbara Pilko, ključavničarjeva žena, 37 let. — Josip Remie, tovarniški delavec, 64 let. — Rajko Novak, bivši čevljarški pomočnik, 76 l. — Marija Ribič, sodnega sluga vdova, 77 let.

Necvrcenci in umrli v Ljubljani. Od 1. januarja t. l. pa do 31. oktobra je bilo v Ljubljani 861 novorojenec, in sicer izmed teh 793 živih in 68 mrtvih. Umrlo je 946 oseb, in sicer domačih 561, tujecev pa 385. Na jetiki je umrlo 180, od katerih je bilo 87 tujecev.

Necreče. V Radovljici je 45letni železničar Ivan Prine, gredečo zvečer čez slab most, tako nesrečno padel, da si je zlomil roko. — V Trzinu se je pri zgradbi barake en del podrl in je 42letnega tesarja Vinka Slatnjega hudo poškodoval. — V Zagorju ob Savi je bil 69letni delavec Andrej Skraba povožen; voz mu je zlomil nogo.

Tatvici Neznani zločinec je poskusil vlomiti v hišo posestnika Simona Starmana v Suhli pri Kranju. Gospodinja ni bilo doma, a slučajno je prišla mimo hiše neka poslastica in je tatu pregnala. — Ko je kramarica Marijana Gaber v Suhli pri Stari Loki bila z družino v sobi, je neznani tat vlomil v hišo in odnesel 50 kron denarja, 30 zavojev cigaretnega tobaka in več škaflet cigarete. — Posestnik Andrej Zupančič iz Kolovrate pri Litiji je šel z vozom na postajo v Zagorje po blago. Njegov hlapec Janez Gril mu je šel zvečer naproti in ga je dobil v Luki. Zupančič je izročil vajeti hlapcu in je na vozu zaspal, hlapec pa je porabil to priliko in je Zupančiču iz žepa ukradel pet bankovcev po 20 K. Ko so hlapec prišli, so dobili pri njem še 60 K.

Pretep. V Knežaku sta se stepala Jože Tomšič in Jaka Modic. Tomšič je dobil z nožem rano, ki sega od ust do levega ušesa, nakanar so fantje gledali Modica tako potokli s poleni, da je bil več ur brez zavesti.

Imenovan so arhidijakonom kanoniki: Kolar za Dolenjsko, dr. Čekal za ljubljansko okolico, Nadrah za Notranjsko, dr. Grušen za mesto Ljubljano, dr. Lampe za Gorenjsko.

Imenovan je dr. Frančišek Ušeničnik za aktualnega konzistorijalnega svetnika.

Izločitev. Deželna vlada je odredila izločitev bivše občine Spodnje Šiške iz šentvidskega sanitetnega okraja, ker so tozadevne agende prešle po združenju Spodnje Šiške z Ljubljano na ljubljanski mestni magistrat.

ŠTAJERSKO.

Padel je na južnem bojišču Jožef Praprotnik. Rodil se je v Središču. Prosti čas, ki mu je preostajal pri krojaški obrti, je posvečal z vso vnemo našim društvom. Mariborski Orel mu ohrani hvaležen spomin kot svojemu vestnemu predlovalcu in načelniku, graški Orel kot svojemu predsedniku, društvo "Kres" v Graden kot svojemu marljivemu sodelavcu, Jugoslovanska Strojkovna Zveza v Graden kot svojem predsedniku, vsi, ki so ga poznali na shodih, kot navdušenemu govorniku. Prej se je boril za večno lepe misli z uma svetlim mečem, sedaj pa je padel z bojnimi mečem.

Na potopljenem podonavskem topovskem dolnu "Tomeš" se je

nahajal tudi kot mornar Rudolf Simonič, bivši načelnik mariborskega Orla. Iz dosedanjih poročil ni posneti, ali se je Simonič rešil ali ponesrečil.

Padel na bojišču. Iz Jarenine se poroča: Na bojišču v Galiciji je padel pešec 47. pešpolka Fran Sekol. Tako je vsaj razvidno iz uradnega izkaza padlih in ranjenih. Ali je omenjeni Fran Sekol vrli naš mladi narodni bojevniki, nekdanji navdušen mladeniški organizator, posestnik in občinski svetovalec v Gačniku, še sedaj ni uradno potrjeno.

Padel na bojišču. Od Sv. Benedikta v Slov. gorah poročajo: Že drugo žrtve je zahtevala vojna od naše fane. Na južnem bojišču je padel, zadet od srbske krogle skozi glavo, Fran Roškar, kmečki sin iz obče spoštovane, narodne hiše Roškarjeva na Drvanji. Njegov oče, sedaj častitljiv starček in prej dolgoleten župan drvanjski, je bil z rajnim Colnikom soustanovitelj "Slovenskega Gospodarja". Tudi rajni Frane je bil navdušen Slovenec, vnet pospeševatelj našega narodnega gibanja, sodelovnik pri raznih društvi in je stal v boju zoper posilimenstvo vselej v prvih vrstah. Da je imel več pod klobovom kakor navadni kmečki fant, je pokazal večkrat v svojih javnih nastopih in govorih za slovensko stvar. Zemlja, katero je zamočila kri prestolonaslednika Frana Ferdinanda in njegove soproge, je torej popila tudi njegovo. Padli Slovenci je bil brat Davorina Roškarija, župnika pri Sv. Florijanu pri Rogatecu.

Odlikovan mariborski Slovenec. Stanko Majcen, praporščak v rez. pri 27. pešpolku, je bil odlikovan z veliko srebrno kolajno za hrabrost. Praporščak Majcen je od prvega dne vojskovanja na severnem bojišču ter je neprestano v bojni črti.

Dva brata praporščaka. Makso in Franjo Robič iz Središča se nahajata v vojni; prvi, modroslovesni na dunajskem vseučilišču, je bil težko ranjen na severnem bojišču, drugi pa je bil na južnem bojišču odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda.

52letni vojak odlikovan z zlato hrabrostno svetinjo. Stefan Veigl, doma iz mariborske okolice, mož v starosti 52 let, se je ob pričetku vojne prostovoljno javil k vojakom. Uvrstili so ga v 47. pešpolk, pri katerem je že pred 28 leti služil. Veigl je čvrsto kot kak mladenič vzdržal vse vojne težave ter se je v bitki pri Grodeku izkazal kot junaka. Že prve dni je bil povzidan od prostaka v frakturi. Dne 8. sept. se je Veigl na čelu svoje stotnije tako junsko branil, da je imel naskok Avstrijcev izreden uspeh. Stotinja je zavzela važno rusko postojanko. Mnogo Rusov je bilo vjetih. Šele ko je zadel Veigla kos ruskega šrapnela, se je moral umakniti iz bojne črte. Te dni je bil Veigl v Mariboru odlikovan z zlato hrabrostno svetinjo.

Slovenski učitelj Jožef Žagar, o kojem se je poročalo, da umira na kolero, je bolezen prestopal ter se vrnil 11. nov. v domobransko bolnišnico v Mariboru. Kruta spremljevalka vojske je grozno učinkovala na sicer močno postava slovenskega učitelja.

"Vojska je gorje!" Učitelj F. Žagar, ki je bil na galiskem bojišču ranjen v nogo, piše 12. nov. svojemu prijatelju iz bolnišnice v Sibinu na Ogrskem: Dragi prijatelj! Moj brat Jožef je bil ves čas v boju z menoj do 20. okt., potem me je pa moral zapustiti. Da bi bil zbolel, mi ni znano. Sedaj so naši slovenski fantje vsi v sredi ognja. Bojevali smo se kakor levi, bili povsod pridni, akoravno so nam nasprotovale hude "muhe" v vsakem najmanjšem kotičku. Rečem ti, vojska je gorje, trikrat gorje! Z mojo nogo je že znatno boljše, ker sem prišel v jako dobre roke. Tu je 6 bolnišnic. V vsaki je okrog 300 ranjencev. Do danes jih je prišlo semkaj 2560. Pomisli! Sicer pa je tu dolgočasno, ker so sami tuji, zato si želim še enkrat priti v ljubo slovensko domovino. Naši domačini ne vedo, koliko je vredna domovina! Pozdrave!

Grozota vojne se ne da popisati. Janez Tomažič, četovodja pri 9. artilerijskem polku, piše gosposki Topolnikovi v Radgoni: Nahajam se že več dni neprestano dan in noč v strašnem artilerijskem boju ter sem se živigaujan in eksplozivni sovražnih topovskih krogel tako privadil, da na

primer mirno jem ali pišem, ko padajo krogle krog mojega topa. Ena mi je preluknjala desni rokam plašča, ko sem pisal, a pisal sem mirno naprej. Spimo kot krti pod zemljo, če je čas. Galicija je kakor nalašč za vojsko. Grozota vojne se ne da popisati, mora se jo osebno skusiti in videti. Naši ljudje nimajo niti pojma, kako dobro jim gre z ozirom na tukajšnje prebivalce! Pozdravi!

Krogla skozi usta. Iz St. Ilje v Slov. gorah poročajo: Tukajšnji mladi posestnik Peter Niederl, ki se je šel lanske leto poročiti, je došel pred kratkim kot ranjenec domov iz ruskega bojišča. Služil je pri 47. pešpolku. Pri Grodeku ga je zadela ruska krogla od zadaj v glavo. Krogla si je izbrala svojo pot skozi čeljusti in usta na prosto. Niederl je krogla na tem potu brez njegovega in zobozdravniškega dovoljenja izdrla 4 zobe. Niederl je kroglo tukorekoti pljunil iz ust. Odtrgala mu je tudi kosček jezika. Rana se mu je dobro zacelila, ker so ruske krogle zelo silaste in mesa ne raztrgajo močno.

Slovenci pomagajo Nemcem. Več slovenskih fantov iz celjske okolice, ki služijo pri 8. bataljonu težke trdnjavske artilerije, se nahajajo pri nemški armadi s sloviti avstrijskimi topovi 30,5 cm kalibra. Poslali so 10. nov. več razglednic iz Genta v Belgijo.

Trije bratje na bojišču. Frane Pluher, posestnik v Cerknici pri St. Ilju, znan kot star narodni veterinar, je dal cesarju tri svoje odraščene sinove. Dva se borita na južnem bojišču, tretji pa na severu proti Rusom. Te dni je dobil poročilo, da je njegov sin Frane padel na severnem bojišču.

Padel je na bojišču Martin Ogrizek od 87. pešpolka, 4. komp. Doma je bil iz župnije Sv. Florijana pri Rogatecu. Služil je kot hlapec od šolskih let vedno pri enem gospodarju, Vincencu Žurmanu, župnika Sv. Križa tik Rogaske Slatine. Rajni je bil zelo cenjen od gospodarja in gospodinje, očeta in pa treh bratov. Dva njegova brata sta še vojaka v Galiciji.

Pismo z bojišča. Gostilničar in mesar Jožef Kirbiš, ki je pridležil topovskih municijskih koloni št. 3 poljskega topničarskega polka št. 8, piše iz Gorlice svoji ženi: Kako je z letošnjim vinom? Tukaj na bojišču se ga zelo težko dobi. V ... sem si kupil liter vina, a mi je bilo žal, ker sem za to brozgo moral dati 4 K. Vsa dan srečam tukaj obilo znanec. Dne 2. nov. so nas vse cepili zoper kolero. Vode do danes še nisem pil, ker je strogo prepovedano radi nalezljivih bolezni.

V ruskem vjetništvu. Anton Marovt, vojak 87. pešpolka, 9. komp., piše svojim domačim v Braslovčah pismo, datirano z dne 12. sept., došlo v Braslovče dne 12. nov. Pismo se glasi: Dragi mi domačini! Vse vas lepo pozdravim in vam naznam, da sem še pri življenju, pač pa sem ruski vjetnik. Ko se je začelo v Galiciji napadati, sem bil že prvi dan v ognju, ali ranjen nisem bil, akoravno so švigale krogle večkrat mimo mene. Drugi dan sem bil z dvema drugima tovarišema vjet od ruskih kozakov. Bil sem namreč dne 26. avgusta v ognju, drugi dan pa vjet. Zdaj sem daleč na Ruskem, v Sibiriji. Avstrijcev nas je mnogo skupaj, ali znanega ni nobenega. Rusi so prijazni proti nam in tudi hrane imamo dovolj. Zalostne čase imamo sedaj, voh, da tudi doma v mili domovini ni nič veselega. Ako bom zdrav in ako mi ni smrt v tujini namenjena, se pridem po sklenjenem miru domov. Ako mi je Bog odločil tukaj umreti, pa molite za mojo dušo. Ostanite zdravi!

KOROŠKO. **Smrtna obsodba.** Divizijsko sodišče v Graden je obsodilo na smrt na večala topničarja Lasica od 3. gorskega topničarskega polka, ki je dne 12. aprila na Veliko noč pri Mittewalde pri Beljaku umoril 19 let staro Jožefo Findling.

Požar. Na Krištofovi gori je 10. novembra pri Mežnarju izbruhnil požar in sta do tal pogorela hiba in hlev. Živino so rešili. Kako je nastal požar, ni znano.

Samomor. V Celovcu se je dne 9. nov. ustrelil v svojem stanovanju črkostavec Jožef Polster, star 34 let, rojen v St. Vidu ob Glini.

Pogreša se Andrej Kovač, Land. I. R. št. 27. 12. stotinja, kateri je odšel meseca avgusta iz Ljubljane ter do danes tudi po poizvedovanju ni nobenega poročila. Po njem poizveduje Janko Klun, trgovec v Kotmarovci.

Pouk v angleščini.

Prva in edina Slovenska Korespondenčna Šola. Podučuje angleščino po najnovejši metodi od treh do šest mesecev, potom dopisovanja pišete za pojasnila.

Slovenska Korespondenčna Šola
6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.
1119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1915

Sedaj smo začeli razpošiljati naš Koledar za leto 1915 onim, ki so nam že poslali naročnino. — Letošnji koledar je izvanredno zanimiv ter vsebuje med drugim številnim čitvom tudi znamenito razpravo načelnika tajne službe Združenih držav, Williama J. Flynna: "ČRNA ROKA IN NJE DELOVANJE", v kateri opisuje pisatelj resnično zgodbo, kako je s svojimi pomočniki zasledoval in končno ugonobil zločinsko družbo, ki živi od izsiljevanj, ponarejanj in zavratnih umorov. Ze sama ta povest je vredna male svote. Poleg tega je še nebroj drugega zanimivega, poučnega in zabavnega čtiva. Prepričani smo, da bo letošnji Koledar izvanredno ugajal našim čitateljem. Cena: 30c.

Ker je vsled uvedbe paketne pošte poština za Koledar različna, veljajo za posamezne države sledeče cene:

Koledar stane 30 centov s pošt. no vred za sledeče države:
Connecticut, Rhode Island, Delaware, District of Columbia, Maryland, Massachusetts, New Jersey, New York, New Hampshire, Ohio, Pennsylvania, Vermont.

Koledar stane 35 centov s pošt. no vred za sledeče države:
Alabama, Maine, Florida, Georgia, Arkansas, Illinois, Indiana, Louisiana, Iowa, Oklahoma, Kentucky, Kansas, Michigan, Minnesota, Mississippi, Montana, North Dakota, South Dakota, North Carolina, South Carolina, Nebraska, Tennessee, Virginia, West Virginia, Wisconsin.

Za še bolj oddaljene države stane Koledar 40 centov s pošt. no vred. — Te države so:
California, Washington, Oregon, Nevada, Arizona, Colorado, New Mexico, Wyoming, Utah in Idaho.

V naši podružnici Frank Sakser, 6104 St. Clair Ave., Cleveland, O., pri L. Balantu v Barbertonu, O., in pri Frank Lebenu v Forest City, Pa., pri Charlesu Zgoncu in pri Jakobu Petrichu v Chisholm, Minn., pri Chas. Karlingerju, 3942 St. Clair Avenue, Cleveland, O., se prodaja naš Koledar po 30 centov.

Kdor naroči Koledar, naj se ozira na te cene.

Naročite ga pri:
SLOVENIC PUBLISHING CO
82 Cortlandt St., New York City

Moje! Žene!
Ako ste bolni in vam ni moči niti prebrati, pošljite se import. zdravil, katere vas bodo gotovo odpravili. Importirana zdravila so mnogim pomagala, ki so že dolgo boleli. Ravno tako bomo vam pomagali, akorav že dolgo boleste; zato pišite še danes na avstrijsko filijalko importiranih zdravil!

Dom. Lekarna
535 Washington St.,
MILWAUKEE, WIS.

OGLAS.

cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA
iz najboljšega grozja.

Lansko rdeče vino po 45¢ gal., staro rdeče vino po 50¢ galona, lansko belo vino po 50¢ gal. in najboljšo staro belo vino po 55¢ gal. 100 proof močan trojinec 4½ gal. \$12.00; 10 gal. pa \$25.00.

Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Vinarna in distilerija blizu postaje. Potovalni zastopnik je g. M. Zugel.

Pošljite vsa pisma na:
STEPHEN JACKSE,
Box 161, St. Helena, Cal.

Za vsebino oglasov ni odgovor no ne uredništvo ne upravnika

NAZNANILO.

Članom društva sv. Cirila in Metoda št. 16 J. S. K. J. v Johnstown, Pa., naznanjam, da smo pri zadnji seji sklenili, da se vrši prihodnja seja dne 20. decembra v navadnih prostorih, 8. Avenue & Broad St. Začetek ob 1. uri popoldan. To je glavna seja, pri kateri bomo volili nov odbor za l. 1915. Tem potom opozorim vse člane, da se te seja gotovo udeležijo. Kdor izostane, se bo z njim postopalo natanko po pravilih. Odsotnost se opraviči le bolnim članom, ali pa onim, ki imajo potne liste. Torej na svidenje 20. dec!

Ivan Tegelj, tajnik.
(14-15-12)

OGLAS.

KRASNI FOTOGRAFIČNI STENSKI KOLEDAR

Z vašo lastno fotografijo napravim ZASTONJ vsakega, kdor naroči deset slik. Vsakemu jamčim, da bo s ceno, kakor tudi z mojim delom zadovoljen. V predelovanje vzamem tudi vse kakoršne koli slike ter računam po delu, kakoršnega kdo zahteva. Cene zelo nizke. Rojaka v Milwaukee, West Allis in okolici se nudi sedaj lepa prilika nabaviti si tak koledar, ki je kras za vsako hišo, ali lepo darilo za novo leto svojem v staro domovino. Torej požarite se, ker odajal jih bodem le do konca januarja 1915, oziroma dokler mi zaloga ne poide.

Za obilen poset in naročila se priporočam.

Frank Skok,
slovenski fotograf,
438 — 52. Ave., West Allis, Wis.
(11)—12 2x v t tor - pet)

VAŽNO NAZNANILO.

Vsi potniki, kateri so zamerali potovati v staro domovino ta teden ali naslednjega potova, v prihodnje, naj ostanejo na svojih mestih, ker so vse parobrodne družbe prekinile s nedoločen čas s prometom. Kadar se zopet razmere pridrugače, bodimo pravčasno poročali na tem mestu.

Vredka Frank Sakser.

HARMONIKE

bošni zakoristneko vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in sanetivno. V popravu sanetivno vsakdo pošlje, ker sem še nad 10 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravke vrnem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršna kdo pošlva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZE
1017 E. 62. St., Cleveland, Ohio.

Farme

v slovensko-hrvaški koloniji.

Ako želite kupiti farmo ali zemljo za farmo, ne kupujte preje, dokler se ne prepričate, kakšna prilika se vam nudi v slovensko-hrvaški koloniji v okolici Ashlanda v državi Wisconsin. Ta kolonija obstaja sedaj že šest let, ter je v njej kupilo farme že 150 slovenskih in hrvaških družin.

Slovenci in Hrvati, ki so naseljeni tukaj, imajo razna gospodarska društva, kojih namen je, da pospešujejo blagostanje in napredek slovenskih in hrvaških farmerjev v oni okolici. Zato je dandanes lahko vsakemu našemu človeku prirediti tukaj z gospodarstvom in to z majhnim denarjem. Pišite po naš list "Good's Colonist", kjer lahko podrobneje čitate o teh kolonijah. Pošljemo ga vsakemu zastopniku, brez razlike, ako želi kupiti farmo ali ne.

Naslovite:

The James W. Good Company
Dep. 54 Ashland, Wis.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.

Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

DOMAČA NARAVNA OHIO — VINA

kakor Delaware, Catawba, Ives, in Concord prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

Concord rdeče vino:	Catawba belo vino:
Sod 6 gal. .... \$ 5.50	Sod 6 gal. .... \$ 7.00
Sod 10 gal. 8.00	Sod 10 gal. 11.00
Sod 25 gal. 16.50	Sod 25 gal. 24.00
Sod 50 gal. 30.00	Sod 50 gal. 42.50

Delaware belo vino, sod 10 galon \$13.00. Sod, 25 galon \$26.00. Sod 50 galon \$50.00.

Pri vseh teh cenah je vojni davek že uračunan. Vina so popl. noma naravna, za kar jamčim. Naročilo je pridejati denar ali Money Order.

Frank Gram, Naylor, Mo.

Obenem pa tudi naznanjam, da imam veliko množino najfinejega dreva, rož in trnja, posebno priporočam kostanj (maroni), češnje in vse vrste češnje Evrope po najnižjih cenah.

Frank Gram, Naylor, Mo.

Obenem pa tudi naznanjam, da imam veliko množino najfinejega dreva, rož in trnja, posebno priporočam kostanj (maroni), češnje in vse vrste češnje Evrope po najnižjih cenah.

Frank Gram, Naylor, Mo.

Obenem pa tudi naznanjam, da imam veliko množino najfinejega dreva, rož in trnja, posebno priporočam kostanj (maroni), češnje in vse vrste češnje Evrope po najnižjih cenah.

Frank Gram, Naylor, Mo.

Obenem pa tudi naznanjam, da imam veliko množino najfinejega dreva, rož in trnja, posebno priporočam kostanj (maroni), češnje in vse vrste češnje Evrope po najnižjih cenah.

Frank Gram, Naylor, Mo.

Obenem pa tudi naznanjam, da imam veliko množino najfinejega dreva, rož in trnja, posebno priporočam kostanj (maroni), češnje in vse vrste češnje Evrope po najnižjih cenah.

Frank Gram, Naylor, Mo.

Obenem pa tudi naznanjam, da imam veliko množino najfinejega dreva, rož in trnja, posebno priporočam kostanj (maroni), češnje in vse vrste češnje Evrope po najnižjih cenah.

Frank Gram, Naylor, Mo.

Obenem pa tudi naznanjam, da imam veliko množino najfinejega dreva, rož in trnja, posebno priporočam kostanj (maroni), češnje in vse vrste češnje Evrope po najnižjih cenah.

Frank Gram, Naylor, Mo.

Obenem pa tudi naznanjam, da imam veliko množino najfinejega dreva, rož in trnja, posebno priporočam kostanj (maroni), češnje in vse vrste češnje Evrope po najnižjih cenah.

Frank Gram, Naylor, Mo.

Obenem pa tudi naznanjam, da imam veliko množino najfinejega dreva, rož in trnja, posebno priporočam kostanj (maroni), češnje in vse vrste češnje Evrope po najnižjih cenah.

Frank Gram, Naylor, Mo.

Obenem pa tudi naznanjam, da imam veliko množino najfinejega dreva, rož in trnja, posebno priporočam kostanj (maroni), češnje in vse vrste češnje Evrope po najnižjih cenah.

Frank Gram, Naylor, Mo.

Obenem pa tudi naznanjam, da imam veliko množino najfinejega dreva, rož in trnja, posebno priporočam kostanj (maroni), češnje in vse vrste češnje Evrope po najnižjih cenah.

Frank Gram, Naylor, Mo.

Obenem pa tudi naznanjam, da imam veliko množino najfinejega dreva, rož in trnja, posebno priporočam kostanj (maroni), češnje in vse vrste češnje Evrope po najnižjih cenah.

Frank Gram, Naylor, Mo.

Obenem pa tudi naznanjam, da imam

